

CONCRECIÓN CURRICULAR 2024-25

CPR SAN MIGUEL 2

CURSO 24 - 25

CPR SAN MIGUEL 2

TOMÁS ALONSO 13, 36208, VIGO. TFNO. 986 29 32 82

Contenido

a) A adecuación dos obxectivos xerais das etapas ao contexto do centro	3
<i>Educación Infantil (Decreto 150/2022)</i>	3
<i>Educación Primaria (Decreto 155/2022)</i>	3
<i>Educación Secundaria (Decreto 156/2022)</i>	4
<i>Ciclo Formativo Grado Básico (Decreto 107/2014)</i>	6
b) A contribución á adquisición das competencias clave	10
c) Os criterios para desenvolver os principios pedagóxicos e incorporar os elementos transversais	27
d) Os criterios de carácter xeral sobre a metodoloxía	30
e) Os criterios de carácter xeral sobre os materiais e recursos didácticos	31
f) Os criterios de oferta educativa, itinerarios e optatividade, de ser o caso.	32
g) Os criterios para o deseño das actividades complementarias	33
h) Os criterios para o deseño dos plans de reforzo ou de recuperación para o alumnado que promocióne con materias, ámbitos ou módulos pendentes de cursos anteriores, de ser o caso.	35
j) Os criterios para o deseño dos plans específicos de reforzo ou personalizados para o alumnado que deba permanecer un ano máis no mesmo curso, de ser o caso.	37
k) Os criterios xerais para a avaliación, e de ser o caso, a promoción e a titulación.	38
l) Os criterios xerais do outorgamento de matrículas de honra, de ser o caso.....	41
m) As decisións e criterios xerais para a elaboración e avaliación das programacións didácticas.....	41
n) Os criterios para a participación do centro en proxectos, plans e programas.....	43
o) O procedemento para a revisión, avaliación e modificación da concreción curricular	44
p) Outros apartados:.....	45

a) A adecuación dos obxectivos xerais das etapas ao contexto do centro

Educación Infantil (Decreto 150/2022)

A educación infantil contribuirá a desenvolver nas nenas e nos nenos as capacidades que lles permitan:

- a) Coñecer o seu propio corpo e o das outras persoas, así como as súas posibilidades de acción, e aprender a respectar as diferenzas.
- b) Observar e explorar a súa contorna familiar, natural e social.
- c) Adquirir progresivamente autonomía nas súas actividades habituais.
- d) Desenvolver as súas capacidades emocionais e afectivas.
- e) Relacionarse coas demais persoas en igualdade e adquirir progresivamente pautas elementais de convivencia e relación social, así como exercitarse no uso da empatía e a resolución pacífica de conflitos, evitando calquera tipo de violencia.
- f) Desenvolver habilidades comunicativas en diferentes linguaxes e formas de expresión.
- g) Iniciarse nas habilidades lóxico-matemáticas, na lectura e a escritura, e no movemento, o xesto e o ritmo.
- h) Promover, aplicar e desenvolver as normas sociais que fomentan a igualdade entre mulleres e homes.
- i) Coñecer e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

Educación Primaria (Decreto 155/2022)

A educación primaria contribuirá a desenvolver nas nenas e nos nenos as capacidades que lles permitan:

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas de forma empática, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a resolución pacífica de conflitos e a prevención da violencia, que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito escolar e familiar, así como nos grupos sociais con que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas por motivos de etnia, orientación ou identidade sexual, relixión ou crenzas, discapacidade ou outras condicións.
- e) Coñecer e utilizar de maneira apropiada a lingua galega e a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura.

- f) Adquirir, polo menos, nunha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura.
- i) Desenvolver as competencias tecnolóxicas básicas e iniciarse na súa utilización para a aprendizaxe, utilizando un espírito crítico ante o seu funcionamento e as mensaxes que reciben e elaboran.
- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física, o deporte e a alimentación como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan a empatía e o seu coidado.
- m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuizos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.
- n) Desenvolver hábitos cotiáns de mobilidade activa autónoma saudable, fomentando a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

Educación Secundaria (Decreto 156/2022)

A educación secundaria obrigatoria contribuirá a desenvolver nas alumnas e nos alumnos as capacidades que lles permitan:

- a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos; exercitarse no diálogo afianzando os dereitos humanos como valores comúns dunha sociedade plural e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre mulleres e homes.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información para, con sentido crítico, adquirir novos coñecementos. Desenvolver as competencias tecnolóxicas básicas e avanzar nunha reflexión ética sobre o seu funcionamento e a súa utilización.
- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en distintas disciplinas, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas nos diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmos, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, mensaxes e textos complexos, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.
- j) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das demais persoas, así como o patrimonio artístico e cultural.
- k) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e do das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado, a empatía e o respecto cara aos seres vivos, especialmente os animais, e o ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.
- l) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das distintas manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.
- m) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

n) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

Ciclo Formativo Grado Básico (Decreto 107/2014)

Segundo o DECRETO 107/2014, do 4 de setembro, polo que se regulan aspectos específicos da formación profesional básica das ensinanzas de formación profesional do sistema educativo en Galicia e se establecen veintín currículos de títulos profesionais básicos, a CB DE CICLO BÁSICO contribuirá a desenvolver nas alumnas e nos alumnos as capacidades que lles permitan:

- a) Formarse nas competencias profesionais propias dunha cualificación de nivel 1 da estrutura actual do Catálogo Nacional de Cualificacións Profesionais.
- b) Favorecer unha inserción sociolaboral satisfactoria
- c) Adquirir as competencias básicas para proseguir cos estudos nas diferentes ensinanzas.
- d) Acceder os ciclos medios de formación profesional o bachillerato.

Ademais o centro San Miguel 2 dispón de dúas especialidades no CB DE CICLO BÁSICO onde se fomentan as competencias profesionais, persoais e sociais, e as competencias para a aprendizaxe permanente dos títulos:

1.-Título profesional básico en Informática de Oficina son as que se relacionan:

- a) Preparar equipamentos e aplicacións informáticas para levar a cabo a gravación, o tratamento, a impresión, a reprodución e o arquivamento de datos e textos, asegurando o seu funcionamento.
- b) Elaborar documentos mediante as utilidades básicas das aplicacións informáticas dos procesadores de texto e das follas de cálculo, aplicando procedementos de escritura ao tacto con exactitude e rapidez, e arquivando a información e a documentación, en soporte dixital e convencional, de acordo cos protocolos establecidos.
- c) Reunir os materiais para acometer a montaxe e/ou o mantemento en sistemas microinformáticos e redes de transmisión de datos.
- d) Realizar operacións auxiliares de montaxe de sistemas microinformáticos e dispositivos auxiliares en condicións de calidade.
- e) Realizar operacións auxiliares de mantemento e reparación de sistemas microinformáticos, garantindo o seu funcionamento.

- f) Realizar as operacións para o almacenamento e o transporte de sistemas, periféricos e consumibles, seguindo criterios de seguridade e catalogación.
- g) Realizar comprobacións rutinarias de verificación na montaxe e no mantemento de sistemas e/ou instalacións.
- h) Montar canalizacións para cableamento de datos en condicións de calidade e seguridade.
- i) Tender o cableamento de redes de datos aplicando a técnicas e os procedementos normalizados.
- j) Manexar as ferramentas do contorno usuario proporcionadas polo sistema operativo e os dispositivos de almacenamento de información.
- k) Resolver problemas predicibles relacionados co seu ámbito físico, social, persoal e produtivo, utilizando o razoamento científico e os elementos proporcionados polas ciencias aplicadas e sociais.
- l) Actuar de xeito saudable en contextos cotiáns que favorezan o desenvolvemento persoal e social, analizando influencias e hábitos positivos para a saúde humana.
- m) Valorar actuacións encamiñadas á conservación ambiental diferenciando as consecuencias das actividades cotiáns que poida afectar o equilibrio do ambiente.
- n) Obter e comunicar información destinada á autoaprendizaxe e ao seu uso en distintos contextos do seu contorno persoal, social ou profesional mediante recursos ao seu alcance e os propios das tecnoloxías da información e da comunicación.
- o) Actuar con respecto e sensibilidade cara á diversidade cultural, o patrimonio histórico-artístico e as manifestacións culturais e artísticas, apreciando o seu uso como fonte de enriquecemento persoal e social.
- p) Comunicarse con claridade, precisión e fluidez en distintos contextos sociais ou profesionais e por diferentes medios, canles e soportes ao seu alcance, utilizando e adecuando recursos lingüísticos orais e escritos propios das linguas galega e castelá.
- q) Comunicarse en situacións habituais de carácter laboral, persoal e social, utilizando recursos lingüísticos básicos en lingua estranxeira.
- r) Realizar explicacións sinxelas sobre acontecementos e fenómenos característicos das sociedades contemporáneas a partir de información histórica e xeográfica ao seu dispor.
- s) Adaptarse ás novas situacións laborais orixinadas por cambios tecnolóxicos e organizativos na súa actividade laboral, utilizando as ofertas formativas ao seu alcance e localizando os recursos mediante as tecnoloxías da información e da comunicación.
- t) Cumprir as tarefas propias do seu nivel con autonomía e responsabilidade, empregando criterios de calidade e eficiencia no traballo asignado e efectuándoo de forma individual ou como membro dun equipo.
- u) Comunicarse eficazmente, respectando a autonomía e a competencia das persoas que interveñen no seu ámbito de traballo, contribuíndo á calidade do traballo realizado.

- v) Asumir e cumprir as medidas de prevención de riscos e seguridade laboral na realización das actividades laborais, evitando danos persoais, laborais e ambientais.
- w) Cumprir as normas de calidade e de accesibilidade e deseño universais que afectan a súa actividade profesional.
- x) Actuar con espírito emprendedor, iniciativa persoal e responsabilidade na elección dos procedementos da súa actividade profesional.
- y) Exercer os dereitos e cumprir as obrigas derivadas da súa actividade profesional, de acordo co establecido na lexislación vixente, participando activamente na vida económica, social e cultural.

2.-Título profesional básico en Informática de Comunicacions son as que se relacionan:

1. As competencias profesionais, persoais e sociais, e as competencias para a aprendizaxe permanente do título profesional básico en Informática e Comunicações son as que se relacionan:

- a) Reunir os materiais para acometer a montaxe e/ou mantemento en sistemas microinformáticos e redes de transmisión de datos.
- b) Realizar operacións auxiliares de montaxe de sistemas microinformáticos e dispositivos auxiliares en condicións de calidade.
- c) Realizar operacións auxiliares de mantemento e reparación de sistemas microinformáticos, garantindo o seu funcionamento.
- d) Realizar as operacións para o almacenamento e o transporte de sistemas, periféricos e consumibles, seguindo criterios de seguridade e catalogación.
- e) Realizar comprobacións rutinarias de verificación na montaxe e no mantemento de sistemas e/ou instalacións.
- f) Montar canalizacións para cableamento de datos en condicións de calidade e seguridade.
- g) Tender o cableamento de redes de datos aplicando as técnicas e os procedementos normalizados.
- h) Manexar as ferramentas do contorno de usuario proporcionadas polo sistema operativo e os dispositivos de almacenamento de información.
- i) Manexar aplicacións ofimáticas de procesador de textos para realizar documentos sinxelos.
- j) Resolver problemas predicibles relacionados cos ámbitos físico, social, persoal e produtivo, utilizando o razoamento científico e os elementos proporcionados polas ciencias aplicadas e sociais.
- k) Actuar de xeito saudable en contextos cotiáns que favorezan o desenvolvemento persoal e social, analizando hábitos e influencias positivas para a saúde humana.
- l) Valorar actuacións encamiñadas á conservación ambiental, diferenciando as consecuencias das actividades cotiáns que poidan afectar o equilibrio do ambiente.

- m) Obter e comunicar información destinada á autoaprendizaxe e ao seu uso en distintos contextos do seu ambiente persoal, social ou profesional mediante recursos ao seu alcance e os propios das tecnoloxías da información e da comunicación.
- n) Actuar con respecto e sensibilidade cara á diversidade cultural, o patrimonio histórico-artístico e as manifestacións culturais e artísticas, apreciando o seu uso como fonte de enriquecemento persoal e social.
- ñ) Comunicarse con claridade, precisión e fluidez en contextos sociais ou profesionais e por diferentes medios, canles e soportes ao seu alcance, utilizando e adecuando recursos lingüísticos orais e escritos propios das linguas galega e castelá.
- o) Comunicarse en situacións habituais de carácter laboral, persoal e social, utilizando recursos lingüísticos básicos en lingua estranxeira.
- p) Realizar explicacións sinxelas sobre acontecementos e fenómenos característicos das sociedades contemporáneas a partir de información histórica e xeográfica ao seu dispor.
- q) Adaptarse ás novas situacións laborais orixinadas por cambios tecnolóxicos e organizativos na súa actividade laboral, utilizando as ofertas formativas ao seu alcance e localizando os recursos mediante as tecnoloxías da información e da comunicación.
- r) Cumprir as tarefas propias do seu nivel con autonomía e responsabilidade, empregando criterios de calidade e eficiencia no traballo asignado e efectuándoo de forma individual ou como membro dun equipo.
- s) Comunicarse eficazmente, respectando a autonomía e a competencia das persoas que interveñen no seu ámbito de traballo, contribuíndo á calidade do traballo realizado.
- t) Asumir e cumprir as medidas de prevención de riscos e seguridade laboral na realización das actividades laborais, evitando danos persoais, laborais e ambientais.
- u) Cumprir as normas de calidade e de accesibilidade e deseño universais que afectan a súa actividade profesional.
- v) Actuar con espírito emprendedor, iniciativa persoal e responsabilidade na elección dos procedementos da súa actividade profesional.
- w) Exercer os dereitos e cumprir as obrigas derivadas da súa actividade profesional, de acordo co establecido na lexislación vixente, participando activamente na vida económica, social e cultural

O noso proxecto educativo define e planifica unha serie de valores que desexa transmitir ós alumnos e a toda COMUNIDADE EDUCATIVA en xeral.

Para a consecución dos devanditos obxectivos preténdese:

- Que as actividades e contidos do currículo fagan referencia a ditos valores
- Que esta formación de valores se realice, de forma INTERDISCIPLINAR de maneira que afecte a todos as disciplinas e a todos os ámbitos educativos (alumnos, profesores, consello escolar, A.M.P.A....)

Pretendemos tamén:

Asignar a educación en valores un espazo e un tempo dentro do Proceso Educativo, non considerado como unha materia específica se non como bloque temático das diferentes áreas de aprendizaxe.

- Fomentar entre o Equipo Docente as Actitudes que se pretenden transmitir.
- Crear un clima de tolerancia e diálogo.
- Promover a reflexión crítica da propia actuación.
- Estimular o traballo ben feito e terminado.
- Educar no alumno o sentido da RESPONSABILIDADE
- Traballar a Solidariedade, a colaboración.
- Estimular o respecto por un mesmo e polos demais.
- Aprender a defender a súa opinión persoal sen impoñela.
- Valorar o coidado do material común e individual.
- Traballar o respecto o entorno e o coidado da natureza.
- Acostumar os alumnos ós hábitos de limpeza.
- Estimular a convivencia a base de diálogo e compañeirismo.
- Aprender a aceptar positivamente as ordes, consello e indicacións do profesor.

b) A contribución á adquisición das competencias clave

A concreción curricular de centro está deseñada para asegurar que os estudantes adquiren as competencias clave necesarias para o seu desenvolvemento persoal e profesional na sociedade actual. A través de estratexias pedagóxicas innovadoras, actividades interdisciplinarias e unha contorna de aprendizaxe enriquecedora, estamos comprometidos coa formación integral dos nosos estudantes.

Así, en cada unha das programacións das diferentes materias, indícase a contribución de cada unha á adquisición das competencias clave, que son as seguintes:

- Competencia en comunicación lingüística.
- Competencia plurilingüe.
- Competencia matemática e en ciencia, tecnoloxía e enxeñaría.
- Competencia dixital.
- Competencia persoal, social e de aprender a aprender.
- Competencia cidadá.
- Competencia emprendedora.
- Competencia en conciencia e expresións culturais.

O perfil de saída concíbese como o elemento que debe fundamentar as decisións curriculares, así como as estratexias e as orientacións metodolóxicas na práctica lectiva. Debe ser, ademais, o fundamento da aprendizaxe permanente e o referente da avaliación interna e externa das aprendizaxes do alumnado, en particular no relativo á toma de decisións sobre promoción entre os distintos cursos, así como á obtención do título de graduado en educación secundaria obrigatoria.

Así mesmo, establece a concreción curricular dos principios e fins do sistema educativo referidos á educación básica, que fomenta o resto de decisións curriculares.

Este perfil identifica e define as competencias clave que o alumnado debe desenvolver e adquirir ao remate da educación básica, e introduce orientación sobre o nivel de desempeño esperado ao termo da ESO a través de descritores operativos en cada unha das competencias clave.

Dado que as competencias se adquiren necesariamente de forma secuencial e progresiva, a continuación estableceremos a concreción dos descritores operativos para cada unha das etapas e dos niveis, de modo que se priorice a adquisición das mesmas, pero non se exclúa as demais:

EDUCACIÓN PRIMARIA:

1º CICLO:

Competencia en comunicación lingüística (CCL)

-CCL1. Expresa feitos, conceptos, pensamentos, ou sentimentos de forma oral, escrita, signada ou multimodal, adecuación a diferentes contextos cotiáns da súa contorna persoal, social e educativa, e participa en interaccións comunicativas con actitude respectuosa, tanto para intercambiar información e para construír vínculos persoais.

-CCL2. Comprende e valora textos orais, escritos, signados ou multimodais sinxelos dos ámbitos persoal, social e educativo, con acompañamento, para participar en contextos cotiáns.

-CCL4. Le obras diversas adecuadas ao seu progreso madurativo, seleccionando aquelas que mellor se axustan aos seus gustos e intereses; e mobiliza a súa experiencia persoal e lectora para compartir a súa interpretación das obras e para crear textos de intención literaria a partir de modelos sinxelos.

-CCL5. Pon as súas prácticas comunicativas ao servizo da convivencia democrática, a xestión dialogada dos conflitos e a igualdade de dereitos de todas as persoas.

CP: competencia plurilingüe.

- CP1. Usa, polo menos, unha lingua, ademais da lingua ou linguas familiares, para responder a necesidades comunicativas sinxelas e predicibles, de maneira adecuada en situacións e contextos cotiáns dos ámbitos persoal, social e educativo.

- CP3. Coñece e respecta a diversidade lingüística e cultural presente na súa contorna, e recoñece e comprende o seu valor como factor de diálogo, para mellorar a convivencia.

STEM: competencia matemática e competencia en ciencia, tecnoloxía e enxeñaría.

- STEM1. Utiliza, de maneira guiada, algúns métodos indutivos e dedutivos propios do razoamento matemático en situacións coñecidas, e selecciona e emprega algunhas estratexias para resolver problemas.

- STEM2. Utiliza o pensamento científico para entender e explicar algúns dos fenómenos que ocorren ao seu arredor, utilizando ferramentas e instrumentos adecuados realizando experimentos sinxelos de forma guiada.
- STEM5. Participa en accións para promover a saúde e preservar o ambiente e os seres vivos e practicando o consumo responsable.

Competencia dixital (CD)

-CD3. Participa en actividades ou proxectos escolares mediante o uso de ferramentas ou plataformas virtuais para construír novo coñecemento, comunicarse, traballar cooperativamente e compartir datos e contidos en contornas dixitais restrinxidas e supervisados de maneira segura, cunha actitude aberta e responsable ante o seu uso.

Competencia persoal, social e de aprender a aprender (CPSAA)

- CPSAA1. É consciente das propias emocións, ideas e comportamentos persoais e emprega estratexias para xestionalas en situacións de tensión ou conflito, adaptándose aos cambios .
- CPSAA2. Coñece os riscos máis relevantes e os principais activos para a saúde e busca apoio ante situacións violentas ou discriminatorias.
- CPSAA4. Recoñece o valor do esforzo e a dedicación persoal para a mellora da súa aprendizaxe .
- CPSAA5. Planea obxectivos a curto prazo, utiliza estratexias de aprendizaxe e participa en procesos de coavaliación sabendo buscar axuda no proceso de construción do coñecemento.

Competencia cidadá (CC)

- CC1. Entende as normas de convivencia e aplícaa de maneira construtiva, dialogante e inclusiva en contextos cotiás.
- CC3. Dialoga sobre valores e problemas éticos de actualidade, comprendendo a necesidade de respectar diferentes culturas e crenzas, de coidar a contorna, de rexeitar prexuízos e estereotipos, e de opoñerse a calquera forma de discriminación ou violencia.
- CC4. Iníciase na adopción de estilos de vida sustentables, para contribuír á conservación da biodiversidade desde unha perspectiva tanto local como global.

Competencia emprendedora (CE)

-CE2. Identifica fortalezas e debilidades propias utilizando estratexias de autocoñecemento e iníciase no coñecemento de elementos económicos e financeiros básicos, aplicándoos a situacións e problemas da vida cotiá, para detectar aqueles recursos que poidan levar as ideas orixinais e valiosas á acción.

Competencia en conciencia e expresión culturais (CCEC)

- CCEC3. Expresa ideas, opinións, sentimentos e emocións de forma creativa e cunha actitude aberta e inclusiva, empregando distintas linguaxes artísticas e culturais, integrando o seu propio corpo, interactuando coa contorna e desenvolvendo as súas capacidades afectivas.
- CCEC4. Experimenta de forma creativa con diferentes medios e soportes, e diversas técnicas plásticas, visuais, audiovisuais, sonoras ou corporais, para elaborar propostas artísticas e culturais

2º CICLO:

CCL: competencia en comunicación lingüística.

- CCL1. Expresa feitos, conceptos, pensamentos, ou sentimentos de forma oral, escrita, signada ou multimodal, adecuación a diferentes contextos cotiáns da súa contorna persoal, social e educativa, e participa en interaccións comunicativas con actitude respectuosa, tanto para intercambiar información e para construír vínculos persoais.
- CCL2. Comprende, interpreta y valora textos orales, escritos, signados o multimodales sencillos de los ámbitos personal, social y educativo, con acompañamiento puntual, para participar activamente en contextos cotidianos y para construír coñecemento.
- CCL3. Localiza e selecciona con acompañamiento, información sinxela procedente de distintas fontes, e intégraa e transfórmaa en coñecemento para comunicala adoptando un punto de vista creativo e persoal.-
- CCL4. Le obras diversas adecuadas ao seu progreso madurativo, seleccionando aquelas que mellor se axustan aos seus gustos e intereses; recoñece o patrimonio literario como fonte de gozar e de aprendizaxe individual e colectivo; e mobiliza a súa experiencia persoal e lectora para construír e compartir a súa interpretación das obras e para crear textos de intención literaria a partir de modelos sinxelos.
- CCL5. Pon as súas prácticas comunicativas ao servizo da convivencia democrática, a xestión dialogada dos conflitos e a igualdade de dereitos de todas as persoas, e detecta os usos discriminatorios, así como os abusos de poder, para favorecer a utilización non só eficaz senón tamén ética dos diferentes sistemas de comunicación.

CP: competencia plurilingüe.

- CP1. Usa, polo menos, unha lingua, ademais da lingua ou linguas familiares, para responder a necesidades comunicativas sinxelas e predicibles, de maneira adecuada tanto ao seu desenvolvemento e intereses como a situacións e contextos cotiáns dos ámbitos persoal e social.
- CP2. A partir das súas experiencias, recoñece a diversidade de perfís lingüísticos que, de maneira guiada, lle permiten realizar transferencias sinxelas entre distintas linguas para comunicarse en contextos cotiáns.
- CP3. Coñece e respecta a diversidade lingüística e cultural presente na súa contorna, e recoñece e comprende o seu valor como factor de diálogo, para mellorar a convivencia.

STEM: competencia matemática e competencia en ciencia, tecnoloxía e enxeñaría.

- STEM1. Utiliza, de maneira guiada, algúns métodos indutivos e dedutivos propios do razoamento matemático en situacións coñecidas, e selecciona e emprega algunhas estratexias para resolver problemas reflexionando sobre as solucións obtidas.
- STEM2. Utiliza o pensamento científico para entender e explicar algúns dos fenómenos que ocorren ao seu arredor, confiando no coñecemento como motor de desenvolvemento, utilizando ferramentas e instrumentos adecuados, facéndose preguntas realizando experimentos sinxelos de forma guiada.
- STEM3. Realiza, de forma guiada, proxectos para xerar en equipo un produto creativo cun obxectivo concreto; e procura a participación de todo o grupo e resolve pacificamente os conflitos que poidan xurdir.
- STEM4. Interpreta e transmite os elementos máis relevantes dalgúns métodos e resultados científicos, matemáticos e tecnolóxicos de forma clara e veraz, utilizando a terminoloxía científica apropiada, en diferentes formatos (debuxos, símbolos...).
- STEM5. Participa en accións fundamentadas científicamente para promover a saúde e preservar o ambiente e os seres vivos, aplicando principios de ética e seguridade e practicando o consumo responsable.

CD: competencia dixital.

- CD1. Realiza procuras guiadas na internet e fai uso de estratexias sinxelas para o tratamento dixital da información (palabras clave, selección de información relevante, organización de datos...).
- CD2. Crea, integra e reelabora contidos dixitais en distintos formatos (texto, táboa, imaxe, audio,) mediante o uso de diferentes ferramentas dixitais para expresar coñecementos.
- CD3. Participa en actividades ou proxectos escolares mediante o uso de ferramentas ou plataformas virtuais para construír novo coñecemento, comunicarse, traballar cooperativamente e compartir datos e contidos en contornas dixitais restrinxidas e supervisados de maneira segura, cunha actitude aberta e responsable ante o seu uso.
- CD4. Coñece os riscos e adopta, coa orientación do docente, medidas preventivas ao usar as tecnoloxías dixitais para protexer os dispositivos e iníciase na adopción de hábitos de saudable.

CPSAA: competencia persoal, social e de aprender a aprender.

- CPSAA1. É consciente das propias emocións, ideas e comportamentos persoais e emprega estratexias para xestionalas en situacións de tensión ou conflito, adaptándose aos cambios e harmonizándoos para alcanzar os seus propios obxectivos.
- CPSAA2. Coñece os riscos máis relevantes e os principais activos para a saúde, adopta estilos de vida saudables para o seu benestar físico e mental, e detecta e busca apoio ante situacións violentas ou discriminatorias.
- CPSAA3. Recoñece e respecta as emocións e experiencias das demais persoas, participa activamente no traballo en grupo, asume as responsabilidades individuais asignadas e emprega estratexias cooperativas dirixidas á consecución de obxectivos compartidos.
- CPSAA4. Recoñece o valor do esforzo e a dedicación persoal para a mellora da súa aprendizaxe e adopta posturas críticas en procesos de reflexión guiados.
- CPSAA5. Planea obxectivos a curto prazo, utiliza estratexias de aprendizaxe e participa en procesos de coavaliación sabendo buscar axuda no proceso de construción do coñecemento.

CC: competencia cidadá.

- CC1. Entende as normas de convivencia e aplícaa de maneira construtiva, dialogante e inclusiva en contextos cotiás.
- CC2. Participa en actividades comunitarias, na toma de decisións e na resolución dos conflitos de forma dialogada e respectuosa cos procedementos democráticos, os principios e valores da Unión Europea e a Constitución española, os dereitos humanos e da infancia, o valor da diversidade e o logro da igualdade de xénero, a cohesión social e os obxectivos de desenvolvemento sustentable.
- CC3. Reflexiona e dialoga sobre valores e problemas éticos de actualidade, comprendendo a necesidade de respectar diferentes culturas e crenzas, de coidar a contorna, de rexeitar prexuízos e estereotipos, e de opoñerse a calquera forma de discriminación ou violencia.
- CC4. Comprende as relacións sistémicas entre as accións humanas e a contorna e iníciase na adopción de estilos de vida sustentables, para contribuír á conservación da biodiversidade desde unha perspectiva tanto local como global.

CE: competencia emprendedora

- CE2. Iníciase no coñecemento de elementos económicos e financeiros básicos, aplicándoos a situacións e problemas da vida cotiá.

- CE3. Crea ideas e solucións, planifica tarefas, coopera con outros, valorando o proceso realizado e o resultado obtido, para levar a cabo unha iniciativa emprendedora.

CCEC: competencia en conciencia e expresión culturais

- CCEC1. Recoñece e aprecia os aspectos fundamentais do patrimonio cultural e artístico, comprendendo as diferenzas entre distintas culturas e a necesidade de respectalas.

- CCEC2. Interésase polas especificidades e intencionalidades das manifestacións artísticas e culturais máis destacadas do patrimonio, identificando os medios e soportes, así como as linguaxes e os elementos técnicos que as caracterizan.

- CCEC3. Expresa ideas, opinións, sentimentos e emocións de forma creativa e cunha actitude aberta e inclusiva, empregando distintas linguaxes artísticas e culturais, integrando o seu propio corpo, interactuando coa contorna e desenvolvendo as súas capacidades afectivas.

- CCEC4. Experimenta de forma creativa con diferentes medios e soportes, e diversas técnicas plásticas, visuais, audiovisuais, sonoras ou corporais, para elaborar propostas artísticas e culturais

3º CICLO:

1.- Competencia en Comunicación Lingüística (CCL):

- CCL1. Expresa feitos, conceptos, pensamentos, opinións ou sentimentos de forma oral, escrita, signada ou multimodal, con claridade e adecuación a diferentes contextos cotiáns da súa contorna persoal, social e educativa, e participa en interaccións comunicativas con actitude cooperativa e respectuosa, tanto para intercambiar información e crear coñecemento como para construír vínculos persoais.

- CCL2. Comprende, interpreta e valora textos orais, escritos, signados ou multimodais sinxelos dos ámbitos persoal, social e educativo, con acompañamento puntual, para participar activamente en contextos cotiáns e para construír coñecemento.

- CCL3. Localiza, selecciona e contrasta, co debido acompañamento, información sinxela procedente de dúas ou máis fontes, avaliando a súa fiabilidade e utilidade en función dos obxectivos de lectura, e intégraa e transfórmaa en coñecemento para comunicala adoptando un punto de vista creativo, crítico e persoal á vez que respectuoso coa propiedade intelectual.

- CCL4. Le obras diversas adecuadas ao seu progreso madurativo, seleccionando aquelas que mellor se axustan aos seus gustos e intereses; recoñece o patrimonio literario como fonte de gozar e de aprendizaxe individual e colectivo; e mobiliza a súa experiencia persoal e lectora para construír e compartir a súa interpretación das obras e para crear textos de intención literaria a partir de modelos sinxelos.

- CCL5. Pon as súas prácticas comunicativas ao servizo da convivencia democrática, a xestión dialogada dos conflitos e a igualdade de dereitos de todas as persoas, e detecta os usos discriminatorios, así como os abusos de poder, para favorecer a utilización non só eficaz senón tamén ética dos diferentes sistemas de comunicación.

2.- Competencia Plurilingüe (CP):

- CP1. Usa, polo menos, unha lingua, ademais da lingua ou linguas familiares, para responder a necesidades comunicativas sinxelas e predicibles, de maneira adecuada tanto ao seu desenvolvemento e intereses como a situacións e contextos cotiáns dos ámbitos persoal, social e educativo.

- CP2. A partir das súas experiencias, reconece a diversidade de perfís lingüísticos e experimenta estratexias que, de maneira guiada, lle permiten realizar transferencias sinxelas entre distintas linguas para comunicarse en contextos cotiáns e ampliar o seu repertorio lingüístico individual.

- CP3. Coñece e respecta a diversidade lingüística e cultural presente na súa contorna, e reconece e comprende o seu valor como factor de diálogo, para mellorar a convivencia.

3.- Competencia matemática e competencia en ciencia, tecnoloxía e enxeñaría (STEM):

- STEM1. Utiliza, de maneira guiada, algúns métodos indutivos e dedutivos propios do razoamento matemático en situacións coñecidas, e selecciona e emprega algunhas estratexias para resolver problemas reflexionando sobre as solucións obtidas.

- STEM2. Utiliza o pensamento científico para entender e explicar algúns dos fenómenos que ocorren ao seu arredor, confiando no coñecemento como motor de desenvolvemento, utilizando ferramentas e instrumentos adecuados, facéndose preguntas e realizando experimentos sinxelos de forma guiada.

- STEM3. Realiza, de forma guiada, proxectos, e deseña, fabrica e avalía diferentes prototipos ou modelos, adaptándose ante a incerteza, para xerar en equipo un produto creativo cun obxectivo concreto; e procura a participación de todo o grupo e resolve pacificamente os conflitos que poidan xurdir.

- STEM4. Interpreta e transmite os elementos máis relevantes dalgúns métodos e resultados científicos, matemáticos e tecnolóxicos de forma clara e veraz, utilizando a terminoloxía científica apropiada, en diferentes formatos (debuxos, diagramas, gráficos, símbolos...) e aproveitando de forma crítica, ética e responsable a cultura dixital para compartirconstruír novos coñecementos.

- STEM5. Participa en accións fundamentadas científicamente para promover a saúde e preservar o ambiente e os seres vivos, aplicando principios de ética e seguridade e practicando o consumo responsable.

6.- Competencia Cidadá (CC):

- CD1. Realiza procuras guiadas na internet e fai uso de estratexias sinxelas para o tratamento dixital da información (palabras clave, selección de información relevante, organización de datos...) cunha actitude crítica sobre os contidos obtidos.

- CD2. Crea, integra e reelabora contidos dixitais en distintos formatos (texto, táboa, imaxe, audio, vídeo, programa informático...) mediante o uso de diferentes ferramentas dixitais para expresar ideas, sentimentos e coñecementos, respectando a propiedade intelectual e os dereitos de autor dos contidos que reutiliza.

- CD3. Participa en actividades ou proxectos escolares mediante o uso de ferramentas ou plataformas virtuais para construír novo coñecemento, comunicarse, traballar cooperativamente e compartir datos e contidos en contornas dixitais restrinxidas e supervisados de maneira segura, cunha actitude aberta e responsable ante o seu uso.

- CD4. Coñece os riscos e adopta, coa orientación do docente, medidas preventivas ao usar as tecnoloxías dixitais para protexer os dispositivos, os datos persoais, a saúde e o ambiente, e iníciase na adopción de hábitos de uso crítico, seguro, saudable e sustentable das devanditas tecnoloxías.

- CD5. Iníciase no desenvolvemento de solucións dixitais sinxelas e sustentables (reutilización de materiais tecnolóxicos, programación informática por bloques, robótica educativa...) para resolver problemas concretos ou retos propostos de maneira creativa, e solicita axuda en caso necesario.

5.- Competencia Persoal, Social e de Aprender a Aprender (CPSAA):

- CPSAA1. É consciente das propias emocións, ideas e comportamentos persoais e emprega estratexias para xestionalas en situacións de tensión ou conflito, adaptándose aos cambios e harmonizándoos para alcanzar os seus propios obxectivos.
- CPSAA2. Coñece os riscos máis relevantes e os principais activos para a saúde, adopta estilos de vida saudables para o seu benestar físico e mental, e detecta e busca apoio ante situacións violentas ou discriminatorias.
- CPSAA3. Recoñece e respecta as emocións e experiencias das demais persoas, participa activamente no traballo en grupo, asume as responsabilidades individuais asignadas e emprega estratexias cooperativas dirixidas á consecución de obxectivos compartidos.
- CPSAA4. Recoñece o valor do esforzo e a dedicación persoal para a mellora da súa aprendizaxe e adopta posturas críticas en procesos de reflexión guiados.
- CPSAA5. Planea obxectivos a curto prazo, utiliza estratexias de aprendizaxe autorregulada e participa en procesos de auto e coavaliación, recoñecendo as súas limitacións e sabendo buscar axuda no proceso de construción do coñecemento.

6.- Competencia Cidadá (CC):

- CC1. Entende os procesos históricos e sociais máis relevantes relativos á súa propia identidade e cultura, reflexiona sobre as normas de convivencia e aplícaa de maneira construtiva, dialogante e inclusiva en calquera contexto.
- CC2. Participa en actividades comunitarias, na toma de decisións e na resolución dos conflitos de forma dialogada e respectuosa cos procedementos democráticos, os principios e valores da Unión Europea e a Constitución española, os dereitos humanos e da infancia, o valor da diversidade e o logro da igualdade de xénero, a cohesión social e os obxectivos de desenvolvemento sustentable.
- CC3. Reflexiona e dialoga sobre valores e problemas éticos de actualidade, comprendendo a necesidade de respectar diferentes culturas e crenzas, de coidar a contorna, de rexeitar prexuízos e estereotipos, e de opoñerse a calquera forma de discriminación ou violencia.
- CC4. Comprende as relacións sistémicas entre as accións humanas e a contorna e iníciase na adopción de estilos de vida sustentables, para contribuír á conservación da biodiversidade desde unha perspectiva tanto local como global.

7.- Competencia Emprendedora (CE):

- CE1. Recoñece necesidades e retos que afrontar e elabora ideas orixinais, utilizando destrezas creativas e tomando conciencia das consecuencias e efectos que as ideas puidesen xerar na contorna, para propoñer solucións valiosas que respondan ás necesidades detectadas.
- CE2. Identifica fortalezas e debilidades propias utilizando estratexias de autoconhecimento e iníciase no coñecemento de elementos económicos e financeiros básicos, aplicándoos a situacións e problemas da vida cotiá, para detectar aqueles recursos que poidan levar as ideas orixinais e valiosas á acción.
- CE3. Crea ideas e solucións orixinais, planifica tarefas, coopera con outros en equipo, valorando o proceso realizado e o resultado obtido, para levar a cabo unha iniciativa emprendedora, considerando a experiencia como unha oportunidade para aprender.

8.- Competencia en Conciencia e Expresión Culturais (CCEC):

- CCEC1. Recoñece e aprecia os aspectos fundamentais do patrimonio cultural e artístico, comprendendo as diferenzas entre distintas culturas e a necesidade de respectalas.
- CCEC2. Recoñece e interésase polas especificidades e intencionalidades das manifestacións artísticas e culturais máis destacadas do patrimonio, identificando os medios e soportes, así como as linguaxes e os elementos técnicos que as caracterizan.
- CCEC3. Expresa ideas, opinións, sentimentos e emocións de forma creativa e cunha actitude aberta e inclusiva, empregando distintas linguaxes artísticas e culturais, integrando o seu propio corpo, interactuando coa contorna e desenvolvendo as súas capacidades afectivas.
- CCEC4. Experimenta de forma creativa con diferentes medios e soportes, e diversas técnicas plásticas, visuais, audiovisuais, sonoras ou corporais, para elaborar propostas artísticas e culturais.

EDUCACIÓN SECUNDARIA

1ºESO

1.- Competencia en Comunicación Lingüística (CCL):

- CCL4. Le con autonomía obras diversas adecuadas á súa idade, seleccionando as que mellor se axustan aos seus gustos e intereses; aprecia o patrimonio literario como canle privilexiada da experiencia individual e colectiva; e mobiliza a súa propia experiencia biográfica e os seus coñecementos literarios e culturais para construír e compartir a súa interpretación das obras e para crear textos de intención literaria de pro-gresiva complexidade.
- CCL2. Comprende, interpreta e valora con actitude crítica textos orais, escritos, signados ou multimodais dos ámbitos persoal, social, educativo e profesional para participar en diferentes contextos de maneira activa e informada e para construír coñecemento.

2.- Competencia Plurilingüe (CP):

- CP1. Usa eficazmente unha ou máis linguas, ademais da lingua ou linguas familiares, para responder as súas necesidades comunicativas, de maneira apropiada e adecuada tanto ao seu desenvolvemento e intereses como a diferentes situacións e contextos dos ámbitos persoal, social, educativo e profesional.

3.- Competencia matemática e competencia en ciencia, tecnoloxía e enxeñaría (STEM):

- STEM1. Utiliza métodos indutivos e dedutivos propios do razoamento matemático en situacións coñecidas, e selecciona e emprega diferentes estratexias para resolver problemas analizando criticamente as solucións e reformulando o procedemento, se é necesario.

4.- Competencia Dixital (CD):

- CD1. Realiza procuras na internet atendendo a criterios de validez, calidade, actualidade e fiabilidade; selecciona os resultados de maneira crítica e arquívaos, para recuperalos, referencialos e reutilizalos, respectando a propiedade intelectual.

5.- Competencia Persoal, Social e de Aprender a Aprender (CPSAA):

- CPSAA1. Regula e expresa as súas emocións, fortalecendo o optimismo, a resiliencia, a autoeficacia e a procura de propósito e motivación cara á aprendizaxe, para xestionar os retos e cambios e harmonizalos cos seus propios obxectivos.
- CPSAA2. Comprende os riscos para a saúde relacionados con factores sociais, consolida estilos de vida saudable nos ámbitos físico e mental, reconece condutas contrarias á convivencia e aplica estratexias para abordalas
- CPSAA3. Comprende proactivamente as perspectivas e as experiencias das demais persoas e incorpóraas á súa aprendizaxe, para participar no traballo en grupo.
- CPSAA4. Realiza autoavaliacións sobre o seu proceso de aprendizaxe.
- CPSAA5. Planea obxectivos a medio prazo.

6.- Competencia Cidadá (CC):

- alores propios e alleos e desenvolvendo xuízos propios para afrontar a controversia moral con actitude dialogante, argumentativa, respectuosa e oposta a calquera tipo de discriminación ou violencia.

7.- Competencia Emprendedora (CE):

- CE1. Analiza necesidades e oportunidades e afronta retos con sentido crítico, facendo balance da súa sostibilidade, valorando o impacto que poidan supoñer na contorna, para presentar ideas e solucións innovadoras, éticas e sostibles, dirixidas a crear valor no ámbito persoal, social, educativo e profesional.

8.- Competencia en Conciencia e Expresión Culturais (CCEC):

- CCEC1. Coñece, aprecia criticamente e respecta o patrimonio cultural e artístico, implicándose na súa conservación e valorando o enriquecemento inherente á diversidade cultural e artística.

2ºESO

1.- Competencia en Comunicación Lingüística (CCL):

- CCL4. Le con autonomía obras diversas adecuadas á súa idade, seleccionando as que mellor se axustan aos seus gustos e intereses; aprecia o patrimonio literario como canle privilexiada da experiencia individual e colectiva; e mobiliza a súa propia experiencia biográfica e os seus coñecementos literarios e culturais para construír e compartir a súa interpretación das obras e para crear textos de intención literaria de pro-gresiva complexidade.

- CCL1. Exprésase de forma oral, escrita, signada ou multimodal con coherencia, corrección e adecuación aos diferentes contextos sociais, e participa en interaccións comunicativas con actitude cooperativa e respectuosa tanto para intercambiar información, crear coñecemento e transmitir opinións como para construír vínculos persoais.

2.- Competencia Plurilingüe (CP):

- CP1. Usa eficazmente unha ou máis linguas, ademais da lingua ou linguas familiares, para responder as súas necesidades comunicativas, de maneira apropiada e adecuada tanto ao seu desenvolvemento e intereses como a diferentes situacións e contextos dos ámbitos persoal, social, educativo e profesional.

- CP2. A partir das súas experiencias, realiza transferencias entre distintas linguas como estratexia para comunicarse e ampliar o seu repertorio lingüístico individual.

3.- Competencia matemática e competencia en ciencia, tecnoloxía e enxeñaría (STEM):

- STEM1. Utiliza métodos indutivos e dedutivos propios do razoamento matemático en situacións coñecidas, e selecciona e emprega diferentes estratexias para resolver problemas analizando criticamente as solucións e reformulando o procedemento, se for necesario.

- STEM2. Utiliza o pensamento científico para entender e explicar os fenómenos que ocorren ao seu arredor, confiando no coñecemento como motor de desenvolvemento, facéndose preguntas e comprobando hipóteses mediante a experimentación e a indagación, utilizando ferramentas e instrumentos adecuados, apreciando a importancia da precisión e a veracidade e mostrando unha actitude crítica sobre o alcance e as limitacións da ciencia.

4.- Competencia Dixital (CD):

- CD1. Realiza procuras na internet atendendo a criterios de validez, calidade, actualidade e fiabilidade; selecciona os resultados de maneira crítica e arquívaos, para recuperalos, referenciais e reutilizalos, respectando a propiedade intelectual.

- CD2. Xestiona e utiliza a súa contorna persoal dixital de aprendizaxe para construír coñecemento e crear contidos dixitais, mediante estratexias de tratamento da información e o uso de diferentes ferramentas dixitais; selecciona e configura a máis adecuada en función da tarefa e das súas necesidades de aprendizaxe permanente.

5.- Competencia Persoal, Social e de Aprender a Aprender (CPSAA):

- CPSAA1. Regula e expresa as súas emocións, fortalecendo o optimismo, a resiliencia, a autoeficacia e a procura de propósito e motivación cara á aprendizaxe, para xestionar os retos e cambios e harmonizalos cos seus propios obxectivos.
- CPSAA2. Comprende os riscos para a saúde relacionados con factores sociais, consolida estilos de vida saudable nos ámbitos físico e mental, recoñece condutas contrarias á convivencia e aplica estratexias para abordalas
- CPSAA3. Comprende proactivamente as perspectivas e as experiencias das demais persoas e incorpóraas á súa aprendizaxe, para participar no traballo en grupo, distribuindo e aceptando tarefas e responsabilidades de maneira equitativa e empregando estratexias cooperativas.
- CPSAA4. Realiza autoavaliacións sobre o seu proceso de aprendizaxe, buscando fontes fiables para validar.
- CPSAA5. Planea obxectivos a medio prazo.

6.- Competencia Cidadá (CC):

- CC3. Comprende e analiza problemas éticos fundamentais e de actualidade, considerando criticamente os valores propios e alleos e desenvolvendo xuízos propios para afrontar a controversia moral con actitude dialogante, argumentativa, respectuosa e oposta a calquera tipo de discriminación ou violencia.
- CC4. Comprende as relacións sistémicas de interdependencia, ecodependencia e interconexión entre actuacións locais e globais, e adopta, de forma consciente e motivada, un estilo de vida sustentable e ecosocialmente responsable.

7.- Competencia Emprendedora (CE):

- CE1. Analiza necesidades e oportunidades e afronta retos con sentido crítico, facendo balance da súa sostibilidade, valorando o impacto que poidan supoñer na contorna, para presentar ideas e solucións innovadoras, éticas e sostibles, dirixidas a crear valor no ámbito persoal, social, educativo e profesional.
- CE2. Avalía as fortalezas e debilidades propias, facendo uso de estratexias de autocoñecemento e autoeficacia, e comprende os elementos fundamentais da economía e das finanzas, aplicando coñecementos económicos e financeiros a actividades e situacións concretas, utilizando destrezas que favorezan o traballo colaborativo e en equipo, para reunir e optimizar os recursos necesarios que leven á acción unha experiencia emprendedora que xere valor.

8.- Competencia en Conciencia e Expresión Culturais (CCEC):

- CCEC1. Coñece, aprecia criticamente e respecta o patrimonio cultural e artístico, implicándose na súa conservación e valorando o enriquecemento inherente á diversidade cultural e artística.
- CCEC3. Expresa ideas, opinións, sentimentos e emocións por medio de producións culturais e artísticas, integrando o seu propio corpo e desenvolvendo a autoestima, a creatividade e o sentido do lugar que ocupa na sociedade, cunha actitude empática, aberta e colaborativa.

3ºESO**1.- Competencia en Comunicación Lingüística (CCL):**

- CCL4. Le con autonomía obras diversas adecuadas á súa idade, seleccionando as que mellor se axustan aos seus gustos e intereses; aprecia o patrimonio literario como canle privilexiada da experiencia individual e colectiva; e mobiliza a súa propia experiencia biográfica e os seus coñecementos literarios e culturais para construír e compartir a súa interpretación das obras e para crear textos de intención literaria de progresiva complexidade.

- CCL3. Localiza, selecciona e contrasta de maneira progresivamente autónoma información procedente de diferentes fontes, avaliando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e evitando os riscos de manipulación e desinformación, e intégraa e transfórmaa en coñecemento para comunicala adoptando un punto de vista creativo, crítico e persoal á vez que respectuoso coa propiedade intelectual.

2.- Competencia Plurilingüe (CP):

- CP1. Usa eficazmente unha ou máis linguas, ademais da lingua ou linguas familiares, para responder as súas necesidades comunicativas, de maneira apropiada e adecuada tanto ao seu desenvolvemento e intereses como a diferentes situacións e contextos dos ámbitos persoal, social, educativo e profesional.
- CP2. A partir das súas experiencias, realiza transferencias entre distintas linguas como estratexia para comunicarse e ampliar o seu repertorio lingüístico individual.
- CP3. Coñece, valora e respecta a diversidade lingüística e cultural presente na sociedade, integrándoa no seu desenvolvemento persoal como factor de diálogo, para fomentar a cohesión social.

3.- Competencia matemática e competencia en ciencia, tecnoloxía e enxeñaría (STEM):

- STEM1. Utiliza métodos indutivos e dedutivos propios do razoamento matemático en situacións coñecidas, e selecciona e emprega diferentes estratexias para resolver problemas analizando criticamente as solucións e reformulando o procedemento, se for necesario.
- STEM2. Utiliza o pensamento científico para entender e explicar os fenómenos que ocorren ao seu arredor, confiando no coñecemento como motor de desenvolvemento, facéndose preguntas e comprobando hipóteses mediante a experimentación e a indagación, utilizando ferramentas e instrumentos adecuados, apreciando a importancia da precisión e a veracidade e mostrando unha actitude crítica sobre o alcance e as limitacións da ciencia.
- STEM4. Interpreta e transmite os elementos máis relevantes de procesos, razoamentos, demostracións, métodos e resultados científicos, matemáticos e tecnolóxicos de forma clara e precisa e en diferentes formatos (gráficos, táboas, diagramas, fórmulas, esquemas, símbolos...), aproveitando de forma crítica a cultura dixital e incluíndo a linguaxe matemático-formal con ética e responsabilidade, para compartir e construír novos coñecementos.
- STEM5. Empeña accións fundamentadas científicamente para promover a saúde física, mental e social, e preservar o ambiente e os seres vivos; e aplica principios de ética e seguridade na realización de proxectos para transformar a súa contorna próxima de forma sustentable, valorando o seu impacto global e practicando o consumo responsable.

4.- Competencia Dixital (CD):

- CD1. Realiza procuras na internet atendendo a criterios de validez, calidade, actualidade e fiabilidade; selecciona os resultados de maneira crítica e arquívaos, para recuperalos, referencialos e reutilizalos, respectando a propiedade intelectual.
- CD2. Xestiona e utiliza a súa contorna persoal dixital de aprendizaxe para construír coñecemento e crear contidos dixitais, mediante estratexias de tratamento da información e o uso de diferentes ferramentas dixitais; selecciona e configura a máis adecuada en función da tarefa e das súas necesidades de aprendizaxe permanente.
- CD4. Identifica riscos e adopta medidas preventivas ao usar as tecnoloxías dixitais para protexer os dispositivos, os datos persoais, a saúde e o ambiente, e para tomar conciencia da importancia e necesidade de facer un uso crítico, legal, seguro, saudable e sustentable das devanditas tecnoloxías.

- CD5. Desenvolve aplicacións informáticas sinxelas e solucións tecnolóxicas creativas e sustentables para resolver problemas concretos ou responder a retos propostos, mostrando interese e curiosidade pola evolución das tecnoloxías dixitais e polo seu desenvolvemento sustentable e uso ético.

5.- Competencia Persoal, Social e de Aprender a Aprender (CPSAA):

- CPSAA1. Regula e expresa as súas emocións, fortalecendo o optimismo, a resiliencia, a autoeficacia e a procura de propósito e motivación cara á aprendizaxe, para xestionar os retos e cambios e harmonizalos cos seus propios obxectivos.
- CPSAA2. Comprende os riscos para a saúde relacionados con factores sociais, consolida estilos de vida saudable nos ámbitos físico e mental, reconece condutas contrarias á convivencia e aplica estratexias para abordalas
- CPSAA3. Comprende proactivamente as perspectivas e as experiencias das demais persoas e incorpórasas á súa aprendizaxe, para participar no traballo en grupo, distribuindo e aceptando tarefas e responsabilidades de maneira equitativa e empregando estratexias cooperativas.
- CPSAA4. Realiza autoavaliacións sobre o seu proceso de aprendizaxe, buscando fontes fiables para validar, sustentar e contrastar a información e para obter conclusións relevantes.
- CPSAA5. Planea obxectivos a medio prazo.

6.- Competencia Cidadá (CC):

- CC1. Analiza e comprende ideas relativas á dimensión social e cidadá da súa propia identidade, así como aos feitos culturais, históricos e normativos que a determinan, demostrando respecto polas normas, empatía, equidade e espírito construtivo na interacción cos demais en calquera contexto.
- CC3. Comprende e analiza problemas éticos fundamentais e de actualidade, considerando criticamente os valores propios e alleos e desenvolvendo xuízos propios para afrontar a controversia moral con actitude dialogante, argumentativa, respectuosa e oposta a calquera tipo de discriminación ou violencia.
- CC4. Comprende as relacións sistémicas de interdependencia, ecodependencia e interconexión entre actuacións locais e globais, e adopta, de forma consciente e motivada, un estilo de vida sustentable e ecosocialmente responsable.

7.- Competencia Emprendedora (CE):

- CE2. Avalía as fortalezas e debilidades propias, facendo uso de estratexias de autocoñecemento e autoeficacia, e comprende os elementos fundamentais da economía e das finanzas, aplicando coñecementos económicos e financeiros a actividades e situacións concretas, utilizando destrezas que favorezan o traballo colaborativo e en equipo, para reunir e optimizar os recursos necesarios que leven á acción unha experiencia emprendedora que xere valor.
- CE3. Desenvolve o proceso de creación de ideas e solucións valiosas e toma decisións, de maneira razoada, utilizando estratexias áxiles de planificación e xestión, e reflexiona sobre o proceso realizado e o resultado obtido, para levar a termo o proceso de creación de prototipos innovadores e de valor, considerando a experiencia como unha oportunidade para aprender.

8.- Competencia en Conciencia e Expresión Culturais (CCEC):

- CCEC1. Coñece, aprecia criticamente e respecta o patrimonio cultural e artístico, implicándose na súa conservación e valorando o enriquecemento inherente á diversidade cultural e artística.

- CCEC2. Goza, recoñece e analiza con autonomía as especificidades e intencionalidades das manifestacións artísticas e culturais máis destacadas do patrimonio, distinguindo os medios e soportes, así como as linguaxes e os elementos técnicos que as caracterizan.
- CCEC3. Expresa ideas, opinións, sentimentos e emocións por medio de producións culturais e artísticas, integrando o seu propio corpo e desenvolvendo a autoestima, a creatividade e o sentido do lugar que ocupa na sociedade, cunha actitude empática, aberta e colaborativa.

4ºESO:**TODOS OS DESCRITORES OPERATIVOS DAS 8 COMPETENCIAS CLAVE****1.- Competencia en Comunicación Lingüística (CCL):**

- CCL1. Exprésase de forma oral, escrita, signada ou multimodal con coherencia, corrección e adecuación aos diferentes contextos sociais, e participa en interaccións comunicativas con actitude cooperativa e respectuosa tanto para intercambiar información, crear coñecemento e transmitir opinións como para construír vínculos persoais.
- CCL2. Comprende, interpreta e valora con actitude crítica textos orais, escritos, signados ou multimodais dos ámbitos persoal, social, educativo e profesional para participar en diferentes contextos de maneira activa e informada e para construír coñecemento.
- CCL3. Localiza, selecciona e contrasta de maneira progresivamente autónoma información procedente de diferentes fontes, avaliando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e evitando os riscos de manipulación e desinformación, e intégraa e transfórmaa en coñecemento para comunicala adoptando un punto de vista creativo, crítico e persoal á vez que respectuoso coa propiedade intelectual.
- CCL4. Le con autonomía obras diversas adecuadas á súa idade, seleccionando as que mellor se axustan aos seus gustos e intereses, aprecia o patrimonio literario como canle privilexiada da experiencia individual e colectiva e mobiliza a súa propia experiencia biográfica e os seus coñecementos literarios e culturais para construír e compartir a súa interpretación das obras e para crear textos de intención literaria de progresiva complexidade.
- CCL5. Pon as súas prácticas comunicativas ao servizo da convivencia democrática, a resolución dialogada dos conflitos e a igualdade de dereitos de todas as persoas, e evita os usos discriminatorios, así como os abusos de poder, para favorecer a utilización non só eficaz senón tamén ética dos diferentes sistemas de comunicación.

2.- Competencia Plurilingüe (CP):

- CP1. Usa eficazmente unha ou máis linguas, ademais da lingua ou linguas familiares, para responder as súas necesidades comunicativas, de maneira apropiada e adecuada tanto ao seu desenvolvemento e intereses como a diferentes situacións e contextos dos ámbitos persoal, social, educativo e profesional.
- CP2. A partir das súas experiencias, realiza transferencias entre distintas linguas como estratexia para comunicarse e ampliar o seu repertorio lingüístico individual.
- CP3. Coñece, valora e respecta a diversidade lingüística e cultural presente na sociedade, integrándoa no seu desenvolvemento persoal como factor de diálogo, para fomentar a cohesión social.

3.- Competencia matemática e competencia en ciencia, tecnoloxía e enxeñaría (STEM):

- STEM1. Utiliza métodos indutivos e dedutivos propios do razoamento matemático en situacións coñecidas, e selecciona e emprega diferentes estratexias para resolver problemas analizando criticamente as solucións e reformulando o procedemento, se for necesario.
- STEM2. Utiliza o pensamento científico para entender e explicar os fenómenos que ocorren ao seu arredor, confiando no coñecemento como motor de desenvolvemento, facéndose preguntas e comprobando hipóteses mediante a experimentación e a indagación, utilizando ferramentas e instrumentos adecuados, apreciando a importancia da precisión e a veracidade e mostrando unha actitude crítica sobre o alcance e as limitacións da ciencia.
- STEM3. Formula e desenvolve proxectos deseñando, fabricando e avaliando diferentes prototipos ou modelos para xerar ou utilizar produtos que dean solución a unha necesidade ou un problema de forma creativa e en equipo, e procura a participación de todo o grupo, resolve pacificamente os conflitos que poidan xurdir, adaptaciónse ante a incerteza e valora a importancia da sustentabilidade.
- STEM4. Interpreta e transmite os elementos máis relevantes de procesos, razoamentos, demostracións, métodos e resultados científicos, matemáticos e tecnolóxicos de forma clara e precisa e en diferentes formatos (gráficos, táboas, diagramas, fórmulas, esquemas, símbolos...), aproveitando de forma crítica a cultura dixital e incluíndo a linguaxe matemático-formal con ética e responsabilidade, para compartir e construír novos coñecementos.
- STEM5. Emprende accións fundamentadas científicamente para promover a saúde física, mental e social, e preservar o ambiente e os seres vivos; e aplica principios de ética e seguridade na realización de proxectos para transformar a súa contorna próxima de forma sustentable, valorando o seu impacto global e practicando o consumo responsable.

4.- Competencia Dixital (CD):

- CD1. Realiza procuras na internet atendendo a criterios de validez, calidade, actualidade e fiabilidade; selecciona os resultados de maneira crítica e arquívaos, para recuperalos, referencialos e reutilízaos, respectando a propiedade intelectual.
- CD2. Xestiona e utiliza a súa contorna persoal dixital de aprendizaxe para construír coñecemento e crear contidos dixitais, mediante estratexias de tratamento da información e o uso de diferentes ferramentas dixitais; selecciona e configura a máis adecuada en función da tarefa e das súas necesidades de aprendizaxe permanente.
- CD3. Comunícase, participa, colabora e interactúa compartindo contidos, datos e información mediante ferramentas ou plataformas virtuais, e xestiona de maneira responsable as súas accións, a presenza e visibilidade na rede, para exercer unha cidadanía dixital activa, cívica e reflexiva.
- CD4. Identifica riscos e adopta medidas preventivas ao usar as tecnoloxías dixitais para protexer os dispositivos, os datos persoais, a saúde e o ambiente, e para tomar conciencia da importancia e necesidade de facer un uso crítico, legal, seguro, saudable e sustentable das devanditas tecnoloxías.
- CD5. Desenvolve aplicacións informáticas sinxelas e solucións tecnolóxicas creativas e sustentables para resolver problemas concretos ou responder a retos propostos, mostrando interese e curiosidade pola evolución das tecnoloxías dixitais e polo seu desenvolvemento sustentable e uso ético.

5.- Competencia Persoal, Social e de Aprender a Aprender (CPSAA):

- CPSAA1. Regula e expresa as súas emocións, fortalecendo o optimismo, a resiliencia, a autoeficacia e a procura de propósito e motivación cara á aprendizaxe, para xestionar os retos e cambios e harmonizalos cos seus propios obxectivos.

- CPSAA2. Comprende os riscos para a saúde relacionados con factores sociais, consolida estilos de vida saudable nos ámbitos físico e mental, reconece condutas contrarias á convivencia e aplica estratexias para abordalas
- CPSAA3. Comprende proactivamente as perspectivas e as experiencias das demais persoas e incorpórasas á súa aprendizaxe, para participar no traballo en grupo, distribuindo e aceptando tarefas e responsabilidades de maneira equitativa e empregando estratexias cooperativas.
- CPSAA4. Realiza autoavaliacións sobre o seu proceso de aprendizaxe, buscando fontes fiables para validar, sustentar e contrastar a información e para obter conclusións relevantes.
- CPSAA5. Planea obxectivos a medio prazo e desenvolve procesos metacognitivos de retroalimentación para aprender dos seus erros no proceso de construción do coñecemento.

6.- Competencia Cidadá (CC):

- CC1. Analiza e comprende ideas relativas á dimensión social e cidadá da súa propia identidade, así como aos feitos culturais, históricos e normativos que a determinan, demostrando respecto polas normas, empatía, equidade e espírito construtivo na interacción cos demais en calquera contexto.
- CC2. Analiza e asume fundadamente os principios e valores que emanan do proceso de integración europea, a Constitución española e os dereitos humanos e da infancia, participando en actividades comunitarias, como a toma de decisións ou a resolución de conflitos, con actitude democrática, respecto pola diversidade e compromiso coa igualdade de xénero, a cohesión social, o desenvolvemento sustentable e o logro da cidadanía mundial.
- CC3. Comprende e analiza problemas éticos fundamentais e de actualidade, considerando criticamente os valores propios e alleos e desenvolvendo xuízos propios para afrontar a controversia moral con actitude dialogante, argumentativa, respectuosa e oposta a calquera tipo de discriminación ou violencia.
- CC4. Comprende as relacións sistémicas de interdependencia, ecodpendencia e interconexión entre actuacións locais e globais, e adopta, de forma consciente e motivada, un estilo de vida sustentable e ecosocialmente responsable.

7.- Competencia Emprendedora (CE):

- CE1. Analiza necesidades e oportunidades e afronta retos con sentido crítico, facendo balance da súa sostibilidade, valorando o impacto que poidan supoñer na contorna, para presentar ideas e solucións innovadoras, éticas e sostibles, dirixidas a crear valor no ámbito persoal, social, educativo e profesional.
- CE2. Avalía as fortalezas e debilidades propias, facendo uso de estratexias de autoconecemento e autoeficacia, e comprende os elementos fundamentais da economía e das finanzas, aplicando coñecementos económicos e financeiros a actividades e situacións concretas, utilizando destrezas que favorezan o traballo colaborativo e en equipo, para reunir e optimizar os recursos necesarios que leven á acción unha experiencia emprendedora que xere valor.
- CE3. Desenvolve o proceso de creación de ideas e solucións valiosas e toma decisións, de maneira razoada, utilizando estratexias áxiles de planificación e xestión, e reflexiona sobre o proceso realizado e o resultado obtido, para levar a termo o proceso de creación de prototipos innovadores e de valor, considerando a experiencia como unha oportunidade para aprender.

8.- Competencia en Conciencia e Expresión Culturais (CCEC):

- CCEC1. Coñece, aprecia criticamente e respecta o patrimonio cultural e artístico, implicándose na súa conservación e valorando o enriquecemento inherente á diversidade cultural e artística.

- CCEC2. Goza, recoñece e analiza con autonomía as especificidades e intencionalidades das manifestacións artísticas e culturais máis destacadas do patrimonio, distinguindo os medios e soportes, así como as linguaxes e os elementos técnicos que as caracterizan.
- CCEC3. Expresa ideas, opinións, sentimentos e emocións por medio de producións culturais e artísticas, integrando o seu propio corpo e desenvolvendo a autoestima, a creatividade e o sentido do lugar que ocupa na sociedade, cunha actitude empática, aberta e colaborativa.
- CCEC4. Coñece, selecciona e utiliza con creatividade diversos medios e soportes, así como técnicas plásticas, visuais, audiovisuais, sonoras ou corporais, para a creación de produtos artísticos e culturais, tanto de forma individual como colaborativa, identificando oportunidades de desenvolvemento persoal, social e laboral, así como de emprendemento.

c) Os criterios para desenvolver os principios pedagóxicos e incorporar os elementos transversais.

Os principios pedagóxicos establecen pautas para a intervención educativa na etapa orientando ao profesorado en aspectos e cuestións relevantes.

No seguintes artigos reproducése a norma e obsérvase que estas pautas versan sobre aspectos como o contexto xeral da aprendizaxe, a práctica/acción educativa, a realización de proxectos significativos e a resolución colaborativa de problemas, a lectura/escritura/oratoria, o tratamento integrado das linguas, as linguas estranxeiras e o principio de igualdade:

- Artigo 15 do Decreto 150/2022, do 8 de setembro, para a educación infantil.
- Artigo 16 do Decreto 155/2022, do 15 de setembro, para a educación primaria.
- Artigo 17 do Decreto 156/2022, do 15 de setembro, para a educación secundaria obrigatoria.

1.- **A metodoloxía didáctica** será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave.

2.- Elaboraranse as **propostas pedagóxicas** para todo o alumnado atendendo á súa diversidade, e poñerase especial énfase en garantir a prevención de dificultades de aprendizaxe e a posta en práctica de mecanismos de reforzo e flexibilización, alternativas metodolóxicas ou outras medidas adecuadas tan pronto como se detecte calquera destas situación.

A Educación Infantil basearase en experiencias de aprendizaxe significativas e emocionalmente positivas e na experimentación e o xogo. As áreas deben entenderse como ámbitos de experiencia intrinsecamente relacionados entre si, polo que se requirirá unha formulación educativa que promova a configuración de propostas globalizadas de aprendizaxe, estimulantes e que teñan interese e significado para as nenas e os nenos.

3.- Así mesmo, deberán deseñarse **actividades** de aprendizaxe que lle permitan ao alumnado avanzar en **máis dunha competencia** ao mesmo tempo.

4.- Procurará a **integración das distintas experiencias** e aprendizaxes do alumnado, terá en conta os seus diferentes ritmos e preferencias de aprendizaxe, favorecerá a capacidade de aprender por si mesmo, fomentará o traballo colaborativo e en equipo, e potenciará a aprendizaxe significativa que promova a autonomía e a reflexión.

Na Educación Infantil fomentarase o desenvolvemento de todas as linguaxes e os modos de percepción específicos destas idades para desenvolver o conxunto das súas potencialidades, respectando a específica cultura da infancia

Para estes efectos, teranse en conta as orientacións pedagóxicas para cada unha das materias ou dos ámbitos.

5.- **As linguas oficiais** utilizaranse só como apoio no proceso de aprendizaxe das linguas estranxeiras.

No devandito proceso, priorizarase a comprensión, a expresión e a interacción oral.

6.- Currículo integrado das linguas: Estas medidas incluírán, polo menos, acordos sobre criterios metodolóxicos básicos de actuación en todas as linguas, acordos sobre a terminoloxía que se vaia empregar, e o tratamento que se lles dará aos contidos e a os criterios de avaliación similares nas distintas materias lingüísticas, de xeito que se evite a repetición dos aspectos comúns á aprendizaxe de calquera lingua.

7.- Ao longo do curso deseñarase proxectos significativos e resolución colaborativa de problemas:

Na Educación Primaria

Co obxecto de fomentar a integración das competencias clave, os centros docentes dedicarán un tempo do horario lectivo á realización de proxectos significativos para o alumnado e á resolución colaborativa de problemas, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión e a responsabilidade.

Na Educación Secundaria Obrigatoria e na Formación Profesional Básica

Co obxecto de fomentar a integración das competencias clave, os centros docentes dedicarán un tempo do horario lectivo á realización de proxectos significativos e relevantes para o alumnado e á resolución colaborativa de problemas, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión e a responsabilidade.

8.- Lectura/escritura/oratoria

Na Educación Infantil

Sen que resulte exixible para afrontar a educación primaria, poderase favorecer unha primeira aproximación á lectura e á escritura

Na Educación Primaria

Co fin de fomentar o hábito e o dominio da lectura, así como o da comunicación, os centros docentes organizarán a súa práctica docente de xeito que se garanta a incorporación dun tempo diario de lectura e práctica da oratoria no termos recollidos no plan lector que aparece na PXA.

Na Educación Secundaria Obrigatoria

Co fin de fomentar o hábito e o dominio da lectura, así como o da comunicación, os centros docentes organizarán a práctica docente de todas as materias, de xeito que se garanta nesta a incorporación dun tempo de lectura e práctica da oratoria, no termos recollidos no plan lector que aparece na PXA.

9.- O profesorado debe ter en conta, ademais destes principios xerais, as orientacións pedagóxicas recollidas do Decreto 156/2022 para cada unha das materias.

ELEMENTOS TRANSVERSAIS

Os elementos transversais que deben ser tratados na etapa non obrigan nin exclúen o seu tratamento en todas as áreas/materias/ámbitos, polo que o claustro pode establecer criterios ou decisións en torno a eles.

Tamén existen elementos transversais que xa están incorporados nos propios elementos curriculares dalgunha área/materia/ámbito e, polo tanto, forman parte das ensinanzas propias desa área/materia/ámbito.

Elementos transversais traballados na Educación Infantil

- *O desenvolvemento afectivo e a xestión emocional*
- *O descubrimento da contorna, dos seres vivos que nela conviven e das características físicas e sociais do medio en que viven*
- *O movemento e os hábitos de control corporal*
- *As pautas elementais de convivencia e relación social*
- *A autonomía persoal*

Elementos transversais traballados na Educación Primaria

- *O fomento do emprendemento*
- *A orientación educativa*
- *A acción tutorial*
- *A educación para a paz*

Elementos transversais traballados na ESO

- *O emprendemento social e empresarial*
- *O espírito crítico*
- *A igualdade de xénero*
- *A formación estética*
- *A conciencia e formación sobre o cambio climático*
- *O respecto mutuo*
- *A cooperación entre iguais*

Elementos transversais traballados na EP e ESO

- *A educación emocional*
- *A comprensión da lectura*
- *A expresión oral e escrita*
- *A comunicación audiovisual*
- *A competencia dixital*
- *A creatividade*
- *O espírito científico*
- *A educación en valores*
- *A educación para a saúde*
- *A educación afectivo-sexual*
- *A igualdade entre mulleres e homes*

- *A evitación de comportamentos, estereotipos e contidos sexistas, así como aqueles que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero*
- *A prevención e a resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social*
- *Os valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento de calquera tipo de violencia, a pluralidade e o respecto polo Estado de dereito*

Elementos transversais traballados na EI – EP e ESO

- *O emprego dunha linguaxe libre de prexuizos e estereotipos sexistas e que sexa non sexista*
- *A educación en valores*
- *A educación para a saúde*
- *A educación para a sostibilidade*
- *A educación para o consumo responsable*

d) Os criterios de carácter xeral sobre a metodoloxía

Acéptase unha liña metodolóxica ampla, variada e que admite unha amplitude e complementariedade de diversos métodos. Principios xerais:

- Procura dun enfoque metodolóxico integrador, que favoreza a utilización duns métodos ou outros en función das necesidades dos diferentes momentos da etapa, das distintas tarefas e situacións, da diversidade do alumnado e dos diferentes tipos de agrupamentos.
- Impulsarase o uso de métodos que favorezan a interactividade, tanto entre o profesorado e o alumnado, como dos alumnos e alumnas entre si. Así, unha das metodoloxías básicas que se poden utilizar serán os grupos de traballo cooperativo.
- Partirase do principio de individualización do ensino, tentando sempre responder de xeito individual ás necesidades educativas que presente cada alumno e alumna, e a atención á diversidade será a máxima que debe rexer toda a actividade educativa do centro.
- Prestarase especial atención ao desenvolvemento do alumnado que presente necesidades educativas específicas que sexa escolarizado no Centro, favorecendo a posta en marcha das medidas de atención oportunas e da formación continua do profesorado neste ámbito.
- Basearase na construtividade, o que implica que tentaremos que o alumnado constrúa aprendizaxes significativas por si mesmo, partindo do seu nivel de coñecementos e de desenvolvemento e favorecendo unha intensa actividade mental.
- Favorecerase a funcionalidade das aprendizaxes, tanto no relativo á súa aplicación na vida e realidade achegada ao alumnado, como no uso de estruturas que sirvan para a adquisición de novas aprendizaxes.
- O profesorado será un mediador entre a estrutura lóxica da materia e a estrutura psicolóxica do alumnado. Será igualmente un guía na construción de aprendizaxes significativas que permitan establecer relacións entre os coñecementos e experiencias previas e os novos contidos.
- Fomentarase no alumnado unha actitude de curiosidade, crítica e investigadora que se converterá na base da súa formación e da adquisición de novas aprendizaxes. A realidade máis próxima do alumnado será o punto de partida da actividade educativa, co fin de acadar a inserción dos alumnos e das alumnas

no contorno social no que viven, e co obxecto de favorecer a súa transición á vida activa e a súa inserción tanto educativa como laboral futuras.

e) Os criterios de carácter xeral sobre os materiais e recursos didácticos

Entendemos por materiais e recursos didácticos aqueles elementos empregados polos/as docentes para facilitar e conducir a aprendizaxe.

O criterio principal para a selección dos materiais e recursos didácticos será de tipo pedagógico, entendido este como a capacidade dos materiais e recursos para facilitar e promover a aprendizaxe.

Materiais convencionais:

1. Libros de texto

Os departamentos seleccionan os libros de texto, cuxa vixencia mínima terá que ser de seis cursos académicos, segundo a Orde do 29 de maio de 2013 pola que se termina o período de vixencia do libros de texto e demais materiais curriculares.

2. Biblioteca: Libros de lectura obligatoria e libros de consulta dos departamentos e á disposición do alumnado e profesorado na biblioteca do centro.

3. Fotocopias de esquemas, debuxos, fotografías, artigos científicos, artigos en prensa... facilitados polo profesorado.

Materiais audiovisuais/dixitais:

1. Presentacións Dixitais elaboradas polo profesorado dos Departamentos.

2. Material sonoro

3. Vídeos educativos

4. Programas informáticos de ensino asistidos por ordenador.

Todo o alumnado e profesorado do centro contará cunha conta Google Workspace, así como acceso a Aula Virtual (Google Classroom) en donde se publican contidos e actividades que se traballen así como material complementario e de interese.

Espazos e materiais asociados:

- Aula de referencia (contan con pantalla interactiva, un ordenador e acceso a internet)
- Laboratorio
- Biblioteca do centro
- Ximnasio
- Aula de informática do Centro
- Polos Creativos: O centro forma parte do programa Polos Creativos, e conta con materiais para desenvolvemento de proxectos, tanto de tipo constructivo/tecnolóxico como audiovisual, a disposición dos

docentes e alumnado que así o requira. O profesorado interesado poderá recorrer ó Coordinador de Polos Creativos para concretar usos e proxectos.

Agrupamentos

A variabilidade de agrupamentos (homoxéneos, heteroxéneos, gran grupo, grupos fixos, traballo individual..), estará sempre ligada as situacións de aprendizaxe, axustándose as diferentes actividades que conforman as unidades didácticas deseñadas.

f) Os criterios de oferta educativa, itinerarios e optatividade, de ser o caso.

Tendo en conta que os centros docentes disporán de autonomía pedagóxica, de organización e de xestión, no marco da lexislación vixente e nos termos recollidos na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, e nas normas que a desenvolven no CPR El Castro usarase esa autonomía para organizar a oferta educativa das materias de maneira flexible seguindo un criterio pedagóxico.

Despois das decisións adoptadas e validadas no claustro, así como tendo en conta as solicitudes do alumnado no momento da matrícula, as materias e itinerarios do presente curso son os seguintes:

- Tanto en Ed. Primaria como en Secundaria, o alumnado que non opte pola área de *Relixión Católica* impartiráselle a materia de *Proxecto competencial*.
- No artigo 9 do DECRETO 156/2022 establécense as materias que debe cursar o alumnado en na ESO. En 1º e 2º curso hai, ademáis, dúas horas de Libre disposición que serán distribuídas do seguinte xeito:
 - 1ºESO: 1 hora a afondamento de Lingua Castelá e 1 hora a Lingua estranxeira (Inglés). Esa hora será impartida polo/a profesor/a titular de cada materia nos diferentes grupos.
 - 2ºESO: 1 hora a afondamento de Matemáticas e 1 hora a Lingua estranxeira (Inglés). Esa hora será impartida polo/a profesor/a titular de cada materia nos diferentes grupos.
 - 3º ESO: Dentro das materias optativas, neste curso impártense as de Educación Dixital e Francés como segunda lingua estranxeira.
 - 4º ESO: Coa finalidade de orientar a elección das alumnas e dos alumnos, as materias optativas agruparanse de forma que se poida orientar ao alumnado tanto para os estudos postobrigatorios como para a incorporación á vida laboral. As nosas materias optativas son as seguintes:

OPCIÓN A	OPCIÓN B
Matemáticas Aplicadas	Matemáticas Académicas
Tecnoloxía	Bioloxía e Xeoloxía
FOPP	Física e Química

Dixitalización	Dixitalización
Oratoria	Francés como segunda lingua estranxeira

g) Os criterios para o deseño das actividades complementarias

Os criterios deberán incidir nos obxectivos educativos relativos ao último dos principios referidos no parágrafo anterior: a non discriminación por xénero, situación económica ou procedencia, ademais de posuír un carácter claramente inclusivo.

Deberán ademais, tratar sobre algúns dos contidos transversais propostos na lei: educación e conciencia cidadá, respecto polas diferencias culturais, perspectiva de xénero e sostenibilidade medioambiental.

Fomentarase a interdisciplinaridade sempre que sexa posible. Intentarase, deste xeito, implementar un dos obxectivos primordiais da LOMLOE: o traballo por proxectos e a relación entre diversas materias.

Fomentarase a crítica respectuosa e produtiva da actividade, coa fin de mellorar o espírito crítico do alumnado.

CRITERIOS ESPECÍFICOS PARA AS ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS DESENVOLVIDAS FORA DO CENTRO ESCOLAR

Para asistir a estas actividades será requisito indispensable a autorización por escrito da nai, pai ou representante legal do alumno/a.

Para as actividades complementarias con carácter obrigatorio (todas aquelas de carácter gratuíto), só se aceptarán como circunstancias excepcionais que permitan a un alumno a *non participación* nas mesmas, aquelas nas que concurran razóns de carácter médico que desaconsellen a participación do alumno/a en cuestión. A non participación nelas poderá ter para o alumno consecuencias a nivel académico, ademais da correspondente sanción.

As actividades complementarias con saída do Centro que impliquen custo económico para o alumnado terán un carácter non obrigatorio e serán levadas a cabo sempre e cando a participación por grupo acade máis do 60%. Ademais, será necesario que o alumnado teña abonado a súa parte non termos establecidos polo profesorado encargado da actividade.

- Non se devolverá a ningún alumno o importe abonado para realizar unha actividade se non pode participar nela o día da súa realización, salvo que tal feito non repercuta no importe que deba abonar o resto do alumnado e a súa falta de asistencia sexa xustificada.

- De igual xeito, non se devolverá o importe abonado como reserva de praza se o alumno/a ten sido obxecto dun procedemento corrector e está privado do dereito de asistencia a clase durante o período que dure a actividade.

Os alumnos son os encargados de abonar o custo da actividade, caso de existir, como as entradas ao cine, teatro, etc. Ademais, nas actividades en que os alumnos se despracen en transporte público urbano, eles mesmos serán os responsables do pago do billete da viaxe correspondente, en caso de ser necesario e non ser gratuíto.

Os alumnos que non asistan ás actividades complementarias realizadas en horario lectivo, por causa xustificada, deberán acudir ao Centro, para o cal a Xefatura de Estudos arbitrará as medidas oportunas para que o devandito alumnado sexa debidamente atendido. O alumnado que non participe na actividade e que se ausente do Centro sen causa xustificada, incorrerá en falta contra as Normas de Convivencia. Aplicaráselle, se é o caso, o Protocolo de Absentismo.

O alumnado con necesidades educativas especiais (invidentes, con problemas motóricos, etc.) ou que están inscritos no programa de Alerta Escolar, poderán saír do Centro caso de así o considerar o equipo docente, acompañados dun adulto que se faga responsable especificamente da súa atención, sexa profesor do centro, monitor ou familiar.

Así, os alumnos que sigan un tratamento médico crónico ou habitual serán responsables de administralo eles mesmos; os profesores responsables e/ou acompañantes nesa actividade deberán coñecer a situación médica do alumno a través da súa Ficha Médica e o Protocolo de actuación en caso de urxencia ou necesidade proposto pola Xunta.

Será competencia do profesorado acompañante e responsables dunha actividade complementaria e/ou extraescolar fóra do centro limitar o uso do teléfono móbil por parte do alumnado aos períodos e situacións que considere oportunos, evitando o seu uso, especialmente no autobús, cando se desprazan pola vía pública e nas visitas culturais previstas.

Durante as actividades extraescolares rexen as normas de convivencia do Centro, polo que o alumnado poderá ser sancionado polos actos contrarios á convivencia establecidos neste Regulamento de Réxime Interno.

O alumnado estará acompañado polo profesorado do centro, a razón de 1 profesor por cada 25 alumnos, mínimo. Excepcionalmente, o número de profesores acompañantes podería aumentar cando o tipo de visita así o aconselle.

CRITERIOS ESPECÍFICOS PARA AS ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS DE CARÁCTER NON CURRICULAR

O alumnado sancionado por condutas graves ou por reiteración de condutas leves contrarias á convivencia, segundo a tipificación recollida nas Normas de Réxime Interno, perderá o dereito a participar nas actividades

organizadas durante o período que determine a sanción, que poderá comprender entre 4 días e un mes desde a data de inicio da sanción. Ademais, perderás o importe pagado pola túa reserva de praza.

Para as actividades que supoñan unha gran distancia temporal entre a planificación e a execución, poderase solicitar ao alumno unha cantidade de diñeiro para reservar praza.

A realización dunha actividade voluntaria de varios días de duración e, polo tanto, fóra do horario lectivo, requirirá a participación dun número de alumnos superior ao 60%. O resto do alumnado que acuda a clase será atendido debidamente polo profesorado correspondente que non participe na actividade.

A viaxe anual de fin de curso só será para o alumnado de 4º de ESO. Excepcionalmente, só poderán asistir á viaxe o alumnado matriculado en cursos distintos dos que se organiza a viaxe, sempre que:

- a) Teñan sido compañeiros en cursos anteriores
- b) Estén cursando 3º de ESO.
- c) Pola súa conduta serán merecedores desta excepcionalidade.
- d) Estean repetindo 4º de ESO e soliciten volver ir á viaxe de Fin de Estudos.

A data desta viaxe deberá ser no segundo trimestre do curso, para non prexudicar o rendemento académico do alumnado na última parte do curso.

As persoas traballadoras que participen en saídas escolares de duración superior a un día terán dereito a percibir un complemento salarial por cada día de saída, con cargo ao custo da propia actividade, segundo o convenio vixente e incrementado segundo a subida do IPC.

h) Os criterios para o deseño dos plans de reforzo ou de recuperación para o alumnado que promocióne con materias, ámbitos ou módulos pendentes de cursos anteriores, de ser o caso.

De acordo coa ORDE do 8 de setembro de 2021, pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación:

- O alumnado de **Ed. Primaria** que acade a promoción de curso con algunha área con cualificación negativa recibirá os apoios necesarios para recuperar as aprendizaxes que non alcanzara o curso anterior.
- O alumnado de **Educación Secundaria Obrigatoria** que se promova de curso con materias sen superar deberá seguir un plan de reforzo en cada unha das materias, destinado á súa recuperación e á súa superación. Para superar a materia pendente, a alumna ou o alumno deberá obter avaliación positiva no plan de reforzo correspondente.

O noso modelo para a elaboración do Plan de Reforzo ten os apartados seguintes:

1. Identificación da alumna o alumno
2. Información relevante sobre a materia ou as materias sen superar
3. Currículo para desenvolver, cons especificación dos criterios de avaliación, datos sobre o reforzo e estratexias metodolóxicas que se utilizarán no seu desenvolvemento
4. Recursos necesarios para o seu desenvolvemento
5. Tarefas para realizar, coa debida temporalización
6. Seguimento e avaliación
7. Acreditación da información á familia

Serán os Departamentos os que decidan que docente se ocupará de cada nivel (o que imparte a materia no curso pendente ou o que imparte docencia no curso actual). Neste caso será de aplicación o disposto no artigo 51 da Orde do 8 de setembro de 2021, polo que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro.

O plan de pendentes elaborado polo profesorado deberá seguir directrices do correspondente departamento didáctico e co coñecemento do profesorado titor, e terá como referentes os obxectivos da materia e a contribución á adquisición das competencias.

O plan debe ser deseñado na primeira quincena de setembro.

En cada sesión de avaliación farase o seguimento do plan de reforzo e, de ser necesario, realizaránselle os axustes que proceda. Na sesión de avaliación final do curso en que estean escolarizados o alumno ou a alumna, a profesora ou o profesor da materia pendente decidirán sobre a súa avaliación, nos termos que se establecen na normativa que regula a avaliación na educación secundaria obrigatoria. En todo caso, para superar a materia pendente, a alumna ou o alumno deberán obter avaliación positiva no plan de reforzo correspondente, o que se terá en conta para os efectos de promoción e/ou titulación.

- O alumnado **da CB DE CICLO BÁSICO** que non realice a FCT no período establecido con carácter xeral poderá recuperar os módulos pendentes de primeiro e/ou segundo curso neste mesmo período. Para este fin, o equipo docente asignaralle actividades de recuperación para os módulos non superados, con indicación expresa da data en que serán avaliados.

Ao final da avaliación final de módulos de segundo curso, el equipo docente poderá propoñer a realización da FCT ao alumnado con ámbitos non superados: Comunicación e ciencias sociais I o II, o Ciencias aplicadas I o II. Neste caso, o equipo docente asignaralle actividades de recuperación e seguimento para os ámbitos non superados, con indicación expresa da data na serán avaliados, previa á avaliación final de ciclo.

O alumnado que non supere o módulo de Formación en centros de traballo no período indicado anteriormente poderá realizar este módulo en calquera dos períodos extraordinarios establecidos no artigo 6.4 da Orden de 28 de febreiro de 2007.

Ao final da avaliación final de ciclo, o alumnado que teña pendente exclusivamente algún dos ámbitos Comunicación y ciencias sociais I o II, o Ciencias aplicadas I o II, sin perjuicio do recollido no artigo 20 da Orden de 13 de xulio de 2015, tamén poderá realizar o módulo de Formación en centros de traballo en calquera dos períodos extraordinarios establecidos no artigo 6.4 da Orden de 28 de febreiro de 2007.

j) Os criterios para o deseño dos plans específicos de reforzo ou personalizados para o alumnado que deba permanecer un ano máis no mesmo curso, de ser o caso.

Tanto na Ed. Primaria como na Secundaria, o alumnado que non acade a promoción permanecerá un ano máis no mesmo curso. A permanencia no mesmo curso considerárase unha medida de carácter excepcional e tomarase se, tras aplicar as medidas ordinarias suficientes, adecuadas e personalizadas para atender o desfasamento curricular ou as dificultades de aprendizaxe da alumna ou do alumno, o equipo docente considera que a permanencia un ano máis no mesmo curso é a medida máis adecuada para favorecer o seu desenvolvemento.

De acordo coa ORDE do 8 de setembro de 2021, pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, cando unha alumna ou un alumno de Educación Primaria (artigo 50) ou de Secundaria obrigatoria (artigo 52) permanezan un ano máis no mesmo curso deben seguir un plan específico personalizado, que ten como finalidade adaptar as condicións curriculares ás necesidades da alumna ou do alumno, para tratar de superar as dificultades detectadas.

O noso modelo do plan específico de reforzo, seguindo o establecido en dita Orde, consta dos seguintes apartados que deben ser contemplados para desenvolver unha correcta resposta educativa a esta necesidade:

- a) Identificación da alumna ou do alumno.
- b) Relación das necesidades educativas que motivaron a repetición de curso
- c) Medidas ordinarias aplicadas no curso anterior
- d) Estratexias metodolóxicas que se utilizarán no seu desenvolvemento
- e) Recursos necesarios para o seu desenvolvemento
- f) Oferta de medidas extraordinarias (de ser o caso)
- g) Acreditación da información á familia

En cada sesión de avaliación farase o seguimento do plan específico personalizado e, de ser necesario, realizaránselle os axustes que proceda. Ao final do curso, na mesma sesión de avaliación informarase sobre o seu desenvolvemento e o seu aproveitamento.

Para o alumnado da CB DE CICLO BÁSICO:

O módulo de Formación en centros de traballo, con independencia do momento en que se realice, avaliarase logo de alcanzada a avaliación positiva nos módulos profesionais

asociados ás unidades de competencia do Catálogo nacional de cualificacións profesionais incluídas no período de formación en centros de traballo correspondente.

2. Ao final da avaliación final de módulos de segundo curso, el equipo docente poderá propoñer a realización da FCT ao alumnado con ámbitos non superados: Comunicación e ciencias sociais I o II, o Ciencias aplicadas I o II. Neste caso, o equipo docente asignaralle actividades de recuperación e seguimento para os ámbitos non superados, con indicación expresa da data na serán avaliados, previa á avaliación final de ciclo.

3. O alumnado que non supere o módulo de Formación en centros de traballo no período indicado anteriormente poderá realizar este módulo en calquera dos períodos extraordinarios establecidos no artigo 6.4 da Orden de 28 de febreiro de 2007.

4. Ao final da avaliación final de ciclo, o alumnado que teña pendente exclusivamente algún dos ámbitos Comunicación y ciencias sociais I o II, o Ciencias aplicadas I o II, sin perjuicio do recollido no artigo 20 da Orden de 13 de xulio de 2015, tamén poderá realizar o módulo de Formación en centros de traballo en calquera dos períodos extraordinarios establecidos no artigo 6.4 da Orden de 28 de febreiro de 2007.

Os alumnos e as alumnas, sen superar o prazo máximo establecido de permanencia, poderán repetir cada curso unha soa vez como máximo, aínda que excepcionalmente poderán repetir un dos cursos unha segunda vez, logo do informe favorable do equipo docente.

k) Os criterios xerais para a avaliación, e de ser o caso, a promoción e a titulación.

➤ *Criterios de promoción do alumnado de curso/etapa*

Ed. Primaria:

Ao finalizar os cursos segundo, cuarto e sexto da etapa, e como consecuencia do proceso de avaliación, o equipo docente do grupo, na sesión de avaliación final, decidirá sobre a promoción do alumnado. A promoción no resto de cursos da etapa será automática.

Nos cursos de segundo, cuarto e sexto da etapa:

- Promocionarán automáticamente os alumnos con avaliación positiva en todas as materias.
- Promocionarán aqueles que, aínda tendo avaliación negativa nalgúñas materias, o equipo docente considere que:
 - A natureza das materias non superadas permítalle seguir con éxito o curso seguinte.
 - Ten expectativas favorables de recuperación.
 - Dita promoción beneficiará a súa evolución académica.

Ed. Secundaria:

O alumno promocionará ó curso seguinte se:

- Supera todas as materias do curso.
- Ten 1 ou 2 materias suspensas (tamén computan as de cursos anteriores).
- Ten máis de 2 materias suspensas e o equipo docente considera que se compren TODAS as condicións seguintes:
 - Media aritmética igual ou superior a 5.
 - A suma dos períodos lectivos semanais das materias con avaliación negativa non sexa superior a dez. Para estes efectos, non se considerarán as materias pendentes de cursos anteriores nin as horas de libre disposición.
 - A natureza das materias non superadas lle permite seguir con éxito o curso seguinte.
 - Ten expectativas favorables de recuperación
 - A promoción beneficia a súa evolución académica.

Os tres últimos puntos serán votados polos membros do equipo docente do alumno e será considerada aprobada a promoción sempre e cando se alcance a maioría simple (a metade máis un).

A repetición de curso é unha medida excepcional: 1 soa vez no mesmo curso e 2 no ensino obrigatorio. De xeito excepcional, poderase permanecer un ano máis no 4º curso da ESO.

Formación profesional básica (CB DE CICLO BÁSICO)

O alumnado de primeiro curso terá promoción cando:

- a) Superase todos os módulos nalgúna das convocatorias establecidas.
- b) Os módulos profesionais asociados a unidades de competencia pendentes non superen o 20 % do horario semanal e superase o módulo de Comunicación e sociedade I ou o módulo de Ciencias aplicadas I. Con todo, deberá matricularse destes módulos profesionais pendentes de primeiro curso. Os centros docentes deberán organizar as consecuentes actividades de recuperación e avaliación dos módulos profesionais pendentes.

O alumnado deberá ser informado das actividades programadas para a súa recuperación, así como do período da súa realización, a temporalización e a data en que serán avaliadas.

3. O alumnado que non cumpra os requisitos de promoción ao segundo curso deberá repetir o primeiro curso na súa totalidade.

➤ ***Criterios de Titulación na ESO***

Para que un alumno de 4º ESO poda titular, tense que cumprir as seguintes condicións:

- Superar todas as materias.
- Ter materias suspensas si se compren TODAS as condicións seguintes:
 - Media aritmética igual ou superior a 5.
 - Adquisición das competencias establecidas. [Art. 8; DECRETO 156/2022, 26 de set 2022]
 - Obxectivos da etapa alcanzados. [Art. 7; DECRETO 156/2022, 26 de set 2022]

Os dous últimos puntos serán votados polos membros do equipo docente do alumno e será considerada aprobada a titulación sempre e cando se alcance a maioría simple (a metade mais un).

O alumnado que non obteña o título e supere os límites de idade poderao facer nos dous cursos seguintes a través da realización de probas extraordinarias das materias que non superase.

➤ ***Criterios de Titulación na CB DE CICLO BÁSICO***

Na sesión de avaliación final de módulos, o equipo docente tomará as decisións sobre a superación de módulos de segundo curso e, de ser o caso, superación dos módulos de primeiro curso pendentes.

Na avaliación final de ciclo, o equipo docente realizará a proposta de título para o alumnado que obtivese cualificación positiva en todos os módulos do ciclo, e tamén obterá o título de Graduado en Secundaria.

O alumnado que despois da avaliación final de ciclo teña pendente exclusivamente a FCT poderá matricularse en calquera dos períodos establecidos na súa normativa reguladora. Ao remate de cada un destes períodos se avaliará unicamente o módulo de FCT, e, de ser o caso, realizárase a proposta de títulos correspondentes.

1. O módulo de Formación en centros de traballo, con independencia do momento en que se realice, avaliarase logo de alcanzada a avaliación positiva nos módulos profesionais asociados ás unidades de competencia do Catálogo nacional de cualificacións profesionais incluídas no período de formación en centros de traballo correspondente.

2. Ao final da avaliación final de módulos de segundo curso, el equipo docente poderá propoñer a realización da FCT ao alumnado con ámbitos non superados: Comunicación e ciencias sociais I o II, o Ciencias aplicadas I o II. Neste caso, o equipo docente asignaralle actividades de recuperación e seguimento para os ámbitos non superados, con indicación expresa da data na serán avaliados, previa á avaliación final de ciclo.

3. O alumnado que non supere o módulo de Formación en centros de traballo no período indicado anteriormente poderá realizar este módulo en calquera dos períodos extraordinarios establecidos no artigo 6.4 da Orden de 28 de febreiro de 2007.

4. Ao final da avaliación final de ciclo, o alumnado que teña pendente exclusivamente algún dos ámbitos Comunicación y ciencias sociais I o II, o Ciencias aplicadas I o II, sin perjuicio do recollido no artigo 20 da Orden de 13 de xulio de 2015, tamén poderá realizar o módulo de Formación en centros de traballo en calquera dos períodos extraordinarios establecidos no artigo 6.4 da Orden de 28 de febreiro de 2007.

I) Os criterios xerais do outorgamento de matrículas de honra, de ser o caso.

➤ **Criterios *Mención Honorífica*: PRIMARIA**

(ORDE 9 Xuño 2016, pola que se regula a avaliación e promoción do alumnado en Ed. Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia)

- Ter superadas todas as áreas da etapa.
- Ter sobresaliente en unha o varias áreas
- Ter rendimento académico excelente

➤ **Criterios *Matrícula Honor*: SECUNDARIA**

- Alumnado que, logo da avaliación final do 4º curso, obtivese unha nota media do cuarto curso igual ou superior a nove puntos.
- Poderá concederse, como máximo, a un número de alumnas ou alumnos próximo ao 5 % do total do alumnado matriculado no 4º curso (caso grupo inferior a 20 → unha matrícula)
- Criterios do Centro:
 - 1º criterio: nota media de 4º curso igual ou superior a nove puntos.
 - 2º criterio: considerar a décimas e/ou centésimas en caso de haber empate.
 - 3º criterio: proceder do mesmo xeito (criterios 1º e 2º) tendo en conta os cursos de 3º a 1º ESO.

m) As decisións e criterios xerais para a elaboración e avaliación das programacións didácticas

A elaboración das programacións didácticas PROENS será responsabilidade do profesorado que imparte a materia. Unha vez elaboradas serán revisadas pola persoa titular da xefatura do departamento correspondente antes de pasala á revisión por parte do equipo directivo e remisión a inspección educativa.

A programación ou o resumo para o alumnado e familias será publicado a través da web do centro.

Estas programacións didácticas son públicas polo que o profesorado informará ao alumnado dos aspectos fundamentais da súa programación didáctica mediante un documento que deberá estar sempre accesible na correspondente aula virtual. Para unha adecuada información ás familias, **o enlace a PROENS das programacións didácticas** estará á disposición da comunidade educativa na páxina web do centro.

Na elaboración das programacións didácticas, a xefatura de cada departamento deberá coordinar e responsabilizarse da redacción da programación didáctica das diferentes materias que se integran no seu departamento.

As programacións serán entregadas ao inicio das actividades lectivas á Xefatura de Departamento /Dirección para o seu envío ao Servizo de Inspección Educativa.

As programacións didácticas das diferentes materias, da educación infantil, primaria e secundaria obrigatoria realizaranse seguindo o modelo establecido na aplicación PROENS, e incluírán como mínimo os seguintes elementos:

- a) Introducción.
- b) Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias.
- c) Relación de unidades didácticas coa súa secuencia e temporalización, que incluírán a parte do currículo da área, materia ou ámbito que se traballará e a relación de instrumentos de avaliación.
- d) Metodoloxía
 - a. Concrecións metodolóxicas.
 - b. Materiais e recursos didácticos.
- e) Avaliación
 - a. Procedemento para a avaliación inicial.
 - b. Criterios de cualificación con indicación do grao mínimo de consecución para a superación.
 - c) Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes.
- f) Medidas de atención á diversidade.
- g) Transversalidade.
 - a. Concreción dos elementos transversais.
 - b. Actividades complementarias.
- h) Práctica docente.
 - a. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro.
 - b. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora da programación.

A avaliación das programacións didácticas é esencial para garantir que o proceso de ensino-aprendizaxe sexa efectivo e se adapte ás necesidades cambiantes dos estudantes e da contorna educativa. Os criterios de calidade e coherencia son fundamentais para lograr un ensino eficaz. Estes serán os aspectos que deberán ser tidos en conta á hora de avaliar as programacións:

- **Coherencia e Secuenciación:** Comprobar se a organización e secuenciación dos contidos necesita ser modificada respecto a Programación do curso anterior.
- **Eficacia Metodolóxica:** Avaliar a eficacia das estratexias pedagóxicas e a variedade de métodos e recursos utilizados.

- **Calidade da Avaliación:** Analizar a calidade dos instrumentos de avaliación e se permiten medir adecuadamente o logro dos obxectivos e competencias.
- **Atención á Diversidade:** Comprobar se se teñen en conta as necesidades dos estudantes con diversidade funcional ou aqueles con estilos de aprendizaxe diferentes.
- **Adaptación ao Contexto:** Asegurarse de que a programación sexa viable no contexto escolar e se axuste ás normativas e recursos dispoñibles.
- **Flexibilidade e Actualización:** Avaliar a flexibilidade da programación para realizar axustes á medida que xurdan cambios nas circunstancias ou nas necesidades dos estudantes.

n) Os criterios para a participación do centro en proxectos, plans e programas

Dende o centro será promovida a participación do profesorado e alumnado en proxectos, plans e programas de innovación educativa, en especial daqueles promovidos pola administración educativa.

A promoción de tales plans será competencia directa da Dirección, e do profesorado que desempeñe as xefaturas de departamento, na Comisión de Coordinación Pedagóxica.

Para valorar a incorporación e permanencia do centro nestes proxectos, plans e programas atenderase os seguintes criterios:

- Profesorado participante
- Os eixos vertebradores do centro: criterios pedagóxicos, atención á diversidade, convivencia e igualdade.
- Repercusión no alumnado e maior número de alumnado participante.
- Grao de compromiso dos diferentes sectores da comunidade escolar.
- Deberán desenvolver aspectos concretos do currículo da materia e do curso para a que se propoñen, permitindo poñer en práctica ou visualizar elementos teóricos, complementando así a formación do alumnado. Neste senso, deberán incorporarse ás programacións didácticas dos departamentos.
- Realizarase a finais de curso unha avaliación do grao de consecución dos obxectivos do proxecto, plan ou programa, ben a través da súa discusión en Comisión de Coordinación Pedagóxica, Claustro e Consello escolar, así como a través de enquisas e/ou instrumentos de avaliación empregados a tal efecto.
- Deberán abranguer, na medida do posíbel, áreas transversais, como a educación en igualdade e na diversidade sexual, fomentar competencia emocional e autoestima, así como a socialización do alumnado.
- Valoraranse aqueles plans, proxectos ou programas que impliquen a participación en actividades complementarias ou extraescolares, aqueles que fomenten as metodoloxías activas e innovadoras, que traballen sobre a realidade cotiá ou a contorna próxima, que supoñan unha aprendizaxe baseada en proxectos ou actividades de aprendizaxe-servizo e/ou estén focalizados en actividades multidisciplinares nas que colaboren diferentes departamentos ou equipos de dinamización.
- Deberán resultar gratuítos ou teren o menor custo posible, para favorecer a participación do alumnado con menos recursos.
- En liñas xerais, deberán fomentar a participación da maior cantidade de alumnado posible.

Entre os proxectos nos que participa o centro, temos:

- PROXECTO POLOS CREATIVOS
- PROXECTO DIGICRAFT
- PROXECTO VOZ NATURA
- DIGITAL WEEK
- OLIMPIADAS DE TELECO
- PLAN DIRECTOR

- Promoción da competencia lingüística en inglés:

- Participación nas probas de nivel lingüístico para acreditación dos niveis B1,B2 ou C1

- Na procura do benestar emocional e mellora tecnolóxica:

Coa fin de facilitar o benestar do alumnado ligado aos hábitos de vida saudable e concienciación medioambiental, protección nas redes e seguridade e convivencia:

- Plan director. Talleres sobre:
 - Protección Natureza.
 - Acoso /Ciberacoso Escolar
 - A TIC e os seus riscos
 - Outras Adiccións
 - Violencia sobre a Muller
 - Drogas/Alcol
- Talleres Cruz Vermella:
 - Bullying
 - Saude Sexual
- Educación Vial:
 - Resiliencia e Seguridade viaria
- Outros talleres
 - Tecno-Adicción
 - El discurso del odio en las redes
 - Desinformación y fake news

- Plan de fomento á lectura:

- Encontro con autores

o) O procedemento para a revisión, avaliación e modificación da concreción curricular

Ao remate de cada curso, avaliaremos, revisaremos e modificaremos se fose necesario, a concreción curricular a través de diferentes medios:

-reunións de departamento

-reunións da comisión de coordinación pedagóxica

-instrumentos de avaliación con indicadores de logro para cubrir todo o profesorado (unha escala de estimación a cubrir por todo o profesorado a través dun formulario creado no curso da aula virtual ao que

temos acceso todo o profesorado e onde avaliamos outros aspectos como, por exemplo, o funcionamento do centro).

As propostas de mellora implementaranse de cara ao vindeiro curso.

Indicadores da escala de estimación:

- Traballaranse todos os obxectivos de etapa indicados en cada curso
- Fomentouse a adquisición dos descritores operativos das competencias clave propostas para cada curso
- Implementouse a estratexia metodolóxica común na concreción curricular en todas as materias e ámbitos
emprego das metodoloxías recollidas na concreción curricular, así como os materiais empregados favorecen a implementación da filosofía do DUA
- Os criterios para o desenvolvemento das actividades complementarias son axeitados para que todos os departamentos propoñan actividades dun xeito equilibrado
- Os elementos transversais desglosados para cada curso foron traballados dende todas as materias e ámbitos
- Os criterios para o desenvolvemento dos plans de reforzo para alumnado repetidor e alumnado con materia pendentes son eficaces
- Cumpríronse as pautas xerais para a avaliación continua e foron axeitadas
- Cumpríronse as pautas xerais para a avaliación inicial e foron axeitadas
- Cumpríronse as pautas xerais para a avaliación obxetiva e foron axeitadas

p) Outros apartados:
